

MEGAVAT

INTERNA REVILJA

POSREDOVANJE V ENERGETIKI LJUBLJANA

TISKOVINA, POŠTNINA PLAČANA PRI POŠTI 1102 LJUBLJANA

46

IŠČEMO PRODAJNE
SVETOVALCE

INTERVJU
LUKA KOMAZEC,
DIREKTOR GGE

USPEŠNA ZUNANJA
PRESOJA

Irena Debeljak

Naši sopotniki

Tudi brez Telekomovih optičnih vlaken nam v centralni živčni sistem že doteka signal, da se počasi bliža čas dopustov. Švigajo detaljne informacije o kraju in času dopusta, o družbi, v kateri ga bomo preživljali in seveda o naklonjenosti vremena. Vsekakor nam bo melodija na nebu dirigirala tempo. Kjerkoli že bomo, bomo vreme, tako kot partnerja ali otroke prenašali, mar ne?

Država nam še z zadnjimi atomi energije poskuša reducirati naše finančne stanje z okoljsko dajatvijo za emisijo ogljikovega dioksida (CO₂). Ujma okoli te teme se je konec lanskega leta za našo družbo polegla brez cunamija. Vzburjanje elektronov v naših orbitalah prinaša osnutek Uredbe o okoljski dajatvi z emisijo CO₂. Lahko sem se še tako trudila, da ne bi obsojala, sem kljub trudu pristala v toku, ki me je ponesel v kritiziranje. Kako me tudi ne bi? Ne morem in ne smem vaditi položaja nepristranskega opazovalca. Skladno s smernicami o državni pomoči za varstvo okolja in energije za obdobje 2014-2020 naj bi država s ciljem doseganja energijske učinkovitosti, okoljsko varnega obratovanja visokoučinkovitim proizvodnjam nudila finančno pomoč. Čeprav že nekaj let opozarjamo, da potrebujemo investicije, imam pomislek, da je naša sočutna državna politika gluha, ali pa se vsaj dela gluho. Naša država bi morala biti do težav, v katerih se je znašel energetskega sektor, bolj razumevala, in to do vseh igralcev, vključno z manjšimi. Zakaj bi imeli obdavčitev z okoljsko dajatvijo samo tisti, ki po definiciji Evropske komisije nismo tako zelo škodljivi za okolje. Direktive in Uredbe v EU zato tudi promovirajo visokoučinkovito proizvodnjo.

Vsekakor si ne želim, da bi nam bila ta dajatev kot nezaželen sopotnik vsiljena na pot, ki smo si jo začrtali s strategijo razvoja. Po drugi strani pa bomo veseli tistih sopotnikov, ki nam bodo pomagali, da se varno, zanesljivo in energetsko ter stroškovno in ne nazadnje okoljsko učinkovito pripeljemo do točke 2024. Da smo se na to pot odpravili resno in odgovorno, dokazuje tudi zavzetost, da v naši sredini poiščemo prodajne svetovalce, ki bodo tvorili strateško pomembno skupino za uresničevanje poslovne strategije.

Zanesljiva oskrba, podnebna sprejemljivost in konkurenčnost so tudi stebri trajnostne energetike, ki je zapisana v osnutku predloga energetskega koncepta Slovenije. Eden od sopotnikov je Igor Bole, ki je že 30 let soavtor kreiranja uspešnih ogrevalnih sezon pod geslom: »Mi smo najboljši.« S posebnimi tehnikami, imenovanimi »izboljšave, posodobitve« je skupaj s sopotniki iz vzdrževanja dosegel ne samo prihranke primarne energije, ampak tudi finančne prihranke.

Vzdrževanje v teh poletnih mesecih pripravi naprave na novo sezono. S skrbnim vzdrževanjem skrbimo ne samo za preventivo, temveč tudi za kurativo. Diagnosticiranje lukenj s sodobnimi tehnologijami na našem vročevodu in njihova sanacija se je letos izkazala za več kot uspešno.

Posodobljeni gremo tudi v prihodnjo sezono, saj bomo za merjenje dobave toplote uporabljali tudi način odčitavanja s fiksni radijskim omrežjem.

Da smo pri svojem delu učinkoviti tudi zato, ker smo sistematični in organizirani, potrjuje poročilo s strani zunanje presoje sistema vodenja kakovosti in sistema ravnanja z okoljem.

Uspeha si vsi skupaj želimo tudi pri pogajanjih za novo podjetniško kolektivno pogodbo - zadovoljni in prizadevni zaposleni so gonilna sila in s tem temelj uspešnega delovanja in rasti družbe. So torej naši ubrano izbrani sopotniki.

Naj bo ubrano izbran tudi vaš dopust - vse detalje dobro arhivirajte in dostop do najlepših podrobnosti omogočite samo »pooblaščenim sopotnikom«. Naj vas prijetni trenutki napolnijo z energijo tudi za naslednjo ogrevalno sezono, da bomo v harmoniji z osebnimi in poslovnimi načrti.

Irena Debeljak

Foto na naslovnici: Janka Likosar

energetika ljubljana

Interna revija MEGAVAT

izdaja JAVNO PODJETJE

ENERGETIKA LJUBLJANA d.o.o.

Verovškova 62 • Ljubljana

Uredniški odbor

Glavna urednica: Irena Debeljak • **Člani:** Doris Kukovičič, Alenka Megušar, Rechelle Narat, Maša Štangl, Vlado Maričič, Vojko Pucihar, Štefan Šimunič, Primož Škerl, Boris Šorc, Herman Janež • **Fotografije:** arhiv TE-TOL in Energetika Ljubljana, Urban Štebljaj, arhiv GGE • **Karikature:** Ciril Povše • **Produkcija:** Vela d.o.o. Ljubljana • **Elektronski naslov uredništva:** megavat@energetika-lj.si

Nastaja nova, strateško pomembna skupina prodajnih svetovalcev Energetike Ljubljana

SEKTOR ZA UPORABNIKE

Energetika Ljubljana obrača nov list v odnosu do kupcev. V bogati zgodovini smo dokazali, da znamo proizvajati, distribuirati, prodajati energijo in pridobivati kupce. Zaradi ukrepov učinkovite rabe energije pri kupcih in s tem upadom proizvodnje in prodaje, smo se v Strateškem načrtu zavezali, da bomo širili sisteme distribucije toplote in plina ter z novimi inovativnimi marketinškimi pristopi pridobivali nove kupce na toploti in plinu - z novim pristopom in predvsem z obogateno ponudbo celovitih storitev Energetike Ljubljana. Naš adut se skriva v odnosu z uporabniki, ki – po panelnih raziskavah sodeč – z vidika zadovoljstva narašča.

Nov izziv za vse sodelavce Energetike Ljubljana

Področje energetike se zadnja leta zelo hitro spreminja. Predvsem smo priča dinamičnim spremembam na trgu, prihodu novih dobaviteljev in ponudnikov energetskih storitev ter tudi vedno bolj ozaveščenim kupcem. Vsega tega se zavedamo tudi v Sektorju za uporabnike. Skozi vse naše povezane službe in v sodelovanju tudi z ostalimi sektorji Energetike Ljubljana, smo osredotočeni na končne uporabnike in na storitve, ki bi jim bile »pisane na kožo«. Poleg tega pa seveda na vselej strokovno izvedene postopke in osebno obravnavo posameznikov.

V položaju, ko konkurenca vedno bolj agresivno posega na področja, na katerih imamo kaj ponuditi, je logično in nujno, da okrepimo svoj položaj. Odločili smo se, da ga okrepimo predvsem na področju osebne obravnave naših kupcev in prodaje storitev.

Odločili smo se, da široko znanje sodelavcev Energetike Ljubljana vključimo v vse storitve, ki bodo v prid zaposlenim in našim uporabnikom. V Sektorju za uporabnike že deluje prodajna skupina, a tako, kot se gradi plinovodno in vročevodno omrežje, bi tudi to omrežje naših sodelavcev, ki bodo v neposrednem kontaktu s potencialnimi kupci, želeli razširiti.

Prodajna aktivnost podjetja namreč predstavlja ključen dejavnik realizacije strateških ciljev. Zato je v načrtu povečati tudi število prodajalcev, in sicer s tistimi člani ekipe, ki podjetje, storitve in potrebe kupcev načeloma že poznajo – torej, s sodelavci Energetike Ljubljana, ki bodo, če bodo to želeli, lahko tudi sami postali prodajni svetovalci

Energetike Ljubljana, s tem nadgradili svoje osebne kompetence in prispevali k boljšemu poslovanju Energetike Ljubljana.

Nova, razširjena prodajna ekipa bo delovala v okviru Sektorja za uporabnike in bo skrbela za neposreden odnos z uporabniki. Delo bo zelo raznoliko in zanimivo, potekalo bo na terenu oziroma v pisarni, in sicer po telefonu ali spletu. Sodelavci prodajne mreže oz. prodajni svetovalci bodo odigrali zelo pomembno vlogo pri nadaljnjem razvoju prodaje in trženja v Energetiki Ljubljana.

Poleg tega, da so vsi sodelavci iz Energetike Ljubljana že sedaj ambasadorki dobrega imena in kvalitete storitev podjetja in poosebljajo Energetiko Ljubljana in njeno ponudbo na trgu, bodo lahko s svojo neposredno vlogo naredili še več, če bodo to želeli. Cilj je, da v leto 2016 stopimo s povečano ekipo vsaj desetih članov – prodajnih svetovalcev.

Kako se lahko vključite v prodajno mrežo Energetike Ljubljana in postanete prodajni svetovalec?

Prepričani smo, da naše podjetje skriva veliko lojalnih, ambicioznih in predvsem razvoja željnih posameznikov. Za delo svetovalca, kot ga iščemo, ne iščemo ljudi s specifično izobrazbo, ampak predvsem take, ki se želite razvijati na svoji poklicni poti, ki želite doživeti nekaj novega in predvsem, ki želite prispevati svojo energijo pri najpomembnejših odnosih, odnosih z našimi kupci. Izbrani svetovalci boste postali del ekipe, ki bo zagotavljala razvoj Energetike Ljubljana. Vaše dosedanje delovno mesto ni pomembno, le da imate dokončano vsaj srednjo šolo in da imate voljo, energijo – vse potrebno dodatno izobraževanje bo zagotovljeno v času usposabljanja, ki bo predvidoma letos jeseni.

Kaj lahko pričakujete?

Pridružili se boste raznoliki ekipi inženirjev, ekonomistov, pravnikov, družboslovcev ... z vsaj eno skupno lastnostjo - vsi radi delamo z ljudmi. Naše glavno vodilo pri delu je: Kaj je najboljše za našega uporabnika? In v tem duhu delujemo vsak dan. Vsem je skupen cilj zadovoljstvo naših uporabnikov, tako obstoječih kot novih, s katerimi se še širi obseg poslovanja družbe. Delo med posameznimi službami sektorja je zelo prepleteno in povezano, tako, da smo med seboj ves čas v komunikaciji. Poleg tega, da smo pri svojem delu strokovni in resni, pa se znamo tudi zabavati. S sodelavci praznujemo rojstni dan, smo vključeni v številne športne sekcije

v okviru podjetja in se občasno na skupnih srečanjih družimo tudi po službi. Zakaj? Zato, ker se dobro razumemo in ker s tem še utrjujemo timski duh. Zdravi interni donosi so namreč ključni, da lahko dobro in kakovostno delujemo tudi navzven.

Vabimo torej prav vsakega sodelavca Energetike Ljubljana, ki ima dokončano vsaj srednjo šolo (katerokoli), da se prijavi na interni natečaj za prodajnega svetovalca Energetike Ljubljana. Vsak prijavljeni bo v okviru svojega rednega delovnega časa deležen dodatnega usposabljanja in navsezadnje tudi preverjanja usposobljenosti za to pomembno delo. Iščemo posameznike, ki

boste v okviru ofenzivnega tima predstavljali najpomembnejšo vez med nami in našimi uporabniki, tistimi, od katerih je odvisna naša prihodnost.

Ste torej kdaj razmišljali, da bi svoje obstoječe delo zamenjali ali nadgradili z novimi znanji, se izurili še v prodajnih veščinah, imeli možnost soustvarjati nove, sveže prodajne poti in postali del dinamične delovne sredine?

Če ste, odlično. Če niste, pa boste morda začeli razmišljati tudi v to smer, ko boste prebrali naš prispevek in oglas na zadnji strani te revije.

Pridružite se nam in postanite del nove, strateško pomembne ekipe prodajnih svetovalcev Energetike Ljubljana!

MEGAVAT

Zadovoljstvo s storitvami Energetike Ljubljana narašča

DORIS KUKOVIČIČ

Pred kratkim smo vam na našem intranetu predstavili rezultate zadnje panelne raziskave, in sicer Pomlad 2015. Tokrat vam predstavljamo kratek pregled zadnjih treh let, in sicer skozi primerjavo povprečnega ugleda družbe in zadovoljstva s storitvami.

O panelu

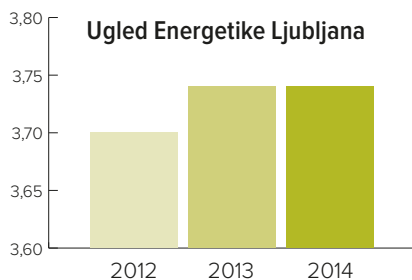
Kot veste, v okviru Javnega holdinga Ljubljana poteka kontinuirana javnomnenjska raziskava o storitvah javnih podjetij. Raziskava poteka redno na vsak kvartal, na stalnem vzorcu anketiranih.

Cilj raziskave je spremljanje sprememb v odnosu posameznikov do podjetij Javnega holdinga Ljubljana, Energetike Ljubljana, LPP, Snage, VO-KA, LPT in Žale. Pridobivanje podatkov, ki omogočajo poglobljeno analizo trenutnega odnosa posameznikov je zelo pomembno pri proučevanju delovanja podjetij ter za analizo sprememb in vzrokov za spremembe mnenj posameznikov.

Raziskava torej zajema vsa podjetja v skupini, zato vsebinsko ni osredotočena samo in zgolj na družbo Energetika Ljubljana.

Vzorec

Vzorec sestavlja 500 posameznikov, ki prebivajo na območju Mestne občine Ljubljana. Uravnotežen je glede na osnovne demografske značilnosti populacije v Ljubljani, kar pomeni, da je v vzorcu izbranih 500 oseb, ki po spolu, starosti in izobrazbi predstavljajo prebivalce Mestne občine Ljubljana. V povprečju je med njimi zajetih do 70 % uporabnikov storitev Energetike Ljubljana, njihove ocene pa so odvisne predvsem od poznavanja podjetja.

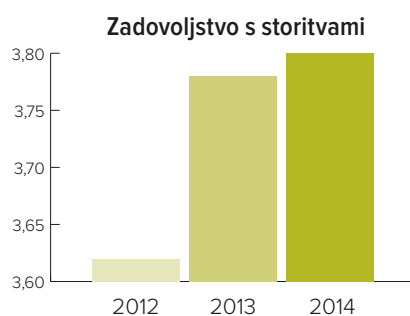
Ugled

Ugled podjetja Energetika Ljubljana premo sorazmerno narašča s poznavanjem družbe – bolj, ko jo anketiranci poznajo, višjo oceno ji pripisujejo. Najnižje ocene ji sicer pripisujejo anketiranci, ki Energetike Ljubljana sploh ne poznajo.

V zadnjih treh letih so povprečne ocene ugleda družbe na približno enaki ravni, in sicer z ocenami med 3,7 in 3,74.

Zadovoljstvo

Tako kot ugled družbe, tudi zadovoljstvo s storitvami premo sorazmerno narašča s poznavanjem Energetike Ljubljana oz. z uporabo njenih storitev. V zadnjih treh letih se je zadovoljstvo uporabnikov z našimi storitvami rahlo povečalo, in sicer s 3,62 na 3,8.

Po mnenju anketirancev k ugledu in zadovoljstvu s storitvami najbolj prispevajo:

- zanesljivost in kakovost oskrbe z energijo,
- skrb za okolje (prispevek daljinske oskrbe k čistejšemu zraku),
- omogočanje nepovratnih finančnih spodbud,
- pozitiven odnos do uporabnikov storitev,
- ugodne cene in kakovostne storitve,
- cene so korektne, a nimajo vsi možnosti priklopa,
- tradicija in strokovnost ...

Pritožbe

Delež anketirancev, ki menijo, da so imeli razlog za pritožbo, je v primerjavi z zadovoljnimi precej manjši. V letu 2014 je v primerjavi z letom 2014 je znašal dobrih 11 %, kar pomeni, da je v primerjavi z letom 2013 padel za slabe tri odstotke, v primerjavi z letom 2012 pa se je povečal za dober odstotek.

Med najpogostejšimi vzroki za pritožbe anketiranci navajajo:

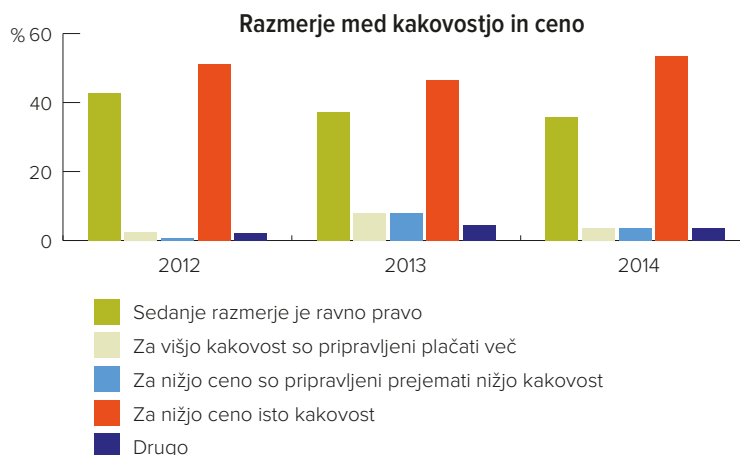
- previsoko ceno,
- nerazumljivost računov,
- delilnike toplote.

Dejstvo je, da je cena energenta velik dejavnik nezadovoljstva, kar je razumljivo še posebej v težavnem ekonomsko-socialnem obdobju in je rezultat kljub prizadevanju v ohranitvi dostopne ponudbe slabši – tudi ob dejstvu, da je daljinska oskrba v Ljubljani že vrsto let ugodnejša od vseh ostalih primerljivih daljinskih sistemov v Sloveniji (z izjemo Velenja). Vezano na pogoste pritožbe glede delilnikov stroškov toplote v večstanovanjskih stavbah pa velja izpostaviti, da nanje Energetika Ljubljana nima vpliva, saj porabljeno energijo obračunava na podlagi prejetih podatkov zakonitih zastopnikov etažnih lastnikov v teh stavbah.

Razmerje med kakovostjo in ceno

Vezano na razmerje med kakovostjo storitev in njihovo ceno se je v primerjalnem triletnem obdobju povečala razlika med tistimi, ki menijo, da je sedanje razmerje pravo, in tistimi, ki bi želeli isto kakovost za nižjo ceno. Skladno s tem se zmanjšuje število tistih, ki so pripravljeni plačati več za višjo kakovost, v primerjavi z letom 2012 pa se je povečalo tudi število tistih, ki so za nižjo ceno pripravljeni prejemati nižjo kakovost.

Glede na dejstvo, da se je zadovoljstvo s storitvami Energetike Ljubljana rahlo povečalo, velja spodnje rezultate razumeti tudi z vidika vsesplošno slabega gospodarskega in socialnega stanja v družbi. Zato velja dodati še nekatere demografske značilnosti panelnega vzorca, in sicer, da več kot polovica anketirancev ni zaposlenih (17 % je brezposelnih, 27,8 % je upokojenih in 11,3 % je dijakov oz. študentov in da 15,4 % anketirancev mesečno zasluži manj kot 500 evrov.

Izzivi v razvoju in ponudbi energetskih rešitev

Pogovor z Luko Komazecem, direktorjem družbe GGE

PRIPRAVILA DORIS KUKOVIČ

Leta 2011 je Energetika Ljubljana skupaj z Gorenjem in Geoplinom ustanovila družbo GGE, s ciljem, da dinamičnem trgu energetskih storitev ponudijo učinkovitega igralca, specializiranega za energetsko pogodbenišтво. S celovitim poslovnim portfeljem, ki temelji na naprednih energetskih rešitvah za zmanjšanje stroškov energije, je GGE v štirih letih uspelo preseči

zastavljene načrte in vizijo družbe. V novem, petletnem strateškem načrtu so si tako zadali nov ambiciozen cilj: postati najuspešnejše samostojno podjetje za energetske storitve v regiji JV Evrope. O začetkih, izzivih in tudi dosežkih družbe GGE smo se pogovarjali z direktorjem Luko Komazecem.

Luka Komazec, direktor GGE

GGE je, da ima pri razvoju energetskih rešitev možnost sodelovati z izjemno kompetentnimi in izkušenimi inženirji Energetike Ljubljana. Tako je predvsem od nas samih odvisno, kako dobro znamo izkoristi ta potencial. Osebnostno namreč verjamem v rek, da so posel ljudje. S predstavniki družbe Energetika Ljubljana smo s sodelavci vzpostavili korektne in iskrene odnose in verjamem, da smo vsak dan bolj pomemben del družine Energetika Ljubljana. Na tem mestu je treba posebej vzpostaviti prizadevanja in podporo vodstva Energetike Ljubljana za boljše in lažjo integracijo hčerinskega podjetja.

Energetsko učinkovitost lahko preprosto prevedemo v zmanjšanje stroškov energije. Od pilotnega projekta, če lahko tako rečemo vašemu začetku izvajanja energetskih posodobitev, ki ste ga izvedli

in dokazana sposobnost izvedbe celovitih energetskih rešitev nam je omogočila nadaljnjo rast in realizacijo vseh zadanih strateških ciljev. V obdobju 2011-2014 smo tako dosegli in presegli vse finančne načrte, formirali odlično ekipo sodelavcev in izvedli ogromno število projektov s področja energetske učinkovitosti in obnovljivih virov energije tako v Sloveniji kot regiji JV Evrope. Pri tem smo vzpostavili kulturo učečega podjetja, ki se sproti prilagaja potrebam naročnikov in spremembam v okolju.

Najbrž ena ključnih ovir, tako v javnem kot zasebnem sektorju, ostaja pomanjkanje finančnih sredstev za naložbe v nove tehnologije. Kakšen je danes razkorak med razvojem novih tehnologij in možnostjo njihove implementacije v prostor?

Pomanjkanje finančnih sredstev predsta-

”V obdobju 2011-2014 smo dosegli in presegli vse finančne načrte, formirali odlično ekipo sodelavcev in izvedli ogromno število projektov s področja energetske učinkovitosti in obnovljivih virov energije tako v Sloveniji kot regiji JV Evrope.”

Kako povezani se počutite z Energetiko Ljubljana - poleg dejstva, da je ta eden od družbenikov družbe GGE, ki jo vodite?

Družbo Energetika Ljubljana razumem kot straškega vlagatelja, ki bistveno prispeva k tržnemu uspehu hčerinske družbe GGE. Energetika Ljubljana namreč uživa velik ugled in je prepoznana kot največji in najuspešnejši sistem daljinskega ogrevanja v regiji JV Evrope. Največji kapital družbe

kar pri družbeniku Gorenju, je minilo nekaj let. Katere ključne cilje ste dosegli in kaj ste se naučili?

Pilotski projekt optimizacije stroškov za energijo v skupini Gorenje je še danes ena najpomembnejših referenc in gradnik uspeha družbe GGE. Rezultat vseh predlaganih in izvedenih rešitev s področja energetske učinkovitosti je v milijonskih prihrankih pri stroških za energijo. Uspešna referenca

vija na eni strani resno težavo naših naročnikov, a po drugi za nas pomeni poslovno priložnost in konkurenčno prednost. GGE je namreč zaradi svoje lastniške strukture eno izmed redkih podjetij v regiji, ki je sposobno izvajati model energetskega pogodbenišтва. Naša vloga je, da kot partner investiramo v tehnologijo in si preko ustvarjenih prihrankov poplačamo celotno investicijo. Naročnikom z delitvijo prihrankov omogoči-

mo takojšnje finančne ugodnosti in uporabo nove energetske učinkovite tehnologije. Na ta način premostimo težavo financiranja ukrepov in omogočimo posodobitev tehnolo-

gicalnih sistemov dosegli tudi do 70-odstotne prihranke pri stroških za energijo. Med največje uspehe tako štejem vzpostavitev toplotne črpalke z izkoriščanjem energije

” GGE je zaradi svoje lastniške strukture eno izmed redkih podjetij v regiji, ki je sposobno izvajati model energetskega pogodbeništva. Naša vloga je, da kot partner investiramo v tehnologijo in si preko ustvarjenih prihrankov poplačamo celotno investicijo. ”

logije, kar običajno privede do bolj zanesljivega obratovanja pri industrijskih naročnikih in dvig ugodja bivanja pri ostalih poslovnih odjemalcih. Razvoj novih poslovnih modelov tako omogoča, da je razkorak med razvojem novih tehnologij in možnostjo implementacije v prostor vsak dan manjši.

Kaj potrošnik oz. uporabnik, ne glede na sektor iz katerega izhaja, danes najbolj potrebuje po vašem mnenju? Imate potrebne rešitve?

Ni enoznačnega odgovora. Skupni ime-novalec vseh naročnikov je okoljska ozaveščenost in čedalje večja občutljivost na ceno, zato od nas pričakujejo možnost alternativnih oblik dobave energentov in dodatno ponudbo energetske storitve. Kot odgovor na to potrebo smo v GGE oblikovali celovit portfelj energetske rešitve, ki vključuje številne tehnologije s področja učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije, možnosti financiranja, zagotavljanja subvencij, jamstev za prihranke, itn.

Ob ustanovitvi GGE leta 2011 je ekonomist Bogomir Kovač dejal, da gre za »vzorec varčevanja in hkratne gospodarske rasti, kar je bistvo evropske filozofije za izhod iz krize«. Ta vzorec je sedaj že več kot očitno dobra praksa te filozofije, mar ne?

Se povsem strinjam. Energetska učinkovitost in model energetskega pogodbeništva omogočata izvedbo energetske sanacije objektov, kar je eno izmed najbolj učinkovitih orodij vsake države za razvoj narodnega gospodarstva. Junckerjev plan za izhod iz krize temelji na tej filozofiji, tu je največji multiplikativni učinek ...

Dobro prakso potrjujejo tudi nagrade Na kateri projekt ste vi osebno najbolj ponosni, s katerim ste »premaknili mejo«, če tako rečem?

Bolj kot nagrade strokovne javnosti nas veseli odziv naših naročnikov, ki so zadovoljni z rezultati izvedenih rešitev in so deležni znatnih prihrankov pri stroških za energijo. V tem smislu smo največji uspeh dosegli v turistični industriji, kjer smo z modernizacijo

morja v GH Bernardin in vzpostavitev SPTE v Thermani Laško in Zdravilišču Radenci.

Vaša osnovna vizija je bila postati ponudnik energetske rešitve v Sloveniji in na Zahodnem Balkanu. Danes delujete v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu Je torej tudi vizija že uresničena? Če da, kakšna je nova?

Ob ustanovitvi v letu 2011 je bila naša vizija, da postanemo eden izmed vodilnih ponudnikov energetske rešitve v Sloveniji. Veseli

” Energetska učinkovitost in model energetskega pogodbeništva omogočata izvedbo energetske sanacije objektov, kar je eno izmed najbolj učinkovitih orodij vsake države za razvoj narodnega gospodarstva. ”

me, da smo začrtan cilj relativno hitro uresničili in tako smo skupaj z lastniki sprejeli nov strateški načrt za obdobje 2015-2020, kjer smo si zadali ambiciozen cilj, da se razvijemo v najuspešnejše samostojno podjetje za energetske storitve v regiji JV Evrope. Nova vizija pomeni za celotno ekipo izziv in obenem veliko odgovornost.

Kje iščete oz. boste iskali nove tržne priložnosti in kako jih boste zagrabili?

Prepričan sem, da si je treba priložnosti ustvariti. Tako bomo še naprej prevzemali vlogo »leaderja« in uveljavljali implementacijo novih tehnologij na področju učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije v Sloveniji in regiji JV Evrope.

Kakšna je vaša konkurenca?

Trg energetske storitve je dinamičen in hitro rastoč trg. Posledično v našo panogo vstopajo številni konkurenti in igralci iz različnih industrij. Ključno vprašanje je, kakšna je njihova sposobnost za nastop na trgu in ali imajo potrebne argumente, ki prepričajo naročnike za dolgoročno sodelovanje. Sicer pa se bolj kot na konkurenco, osredotočamo na naše naročnike in njihove potrebe ...

Ste zelo hitro rastoče podjetje in slišati je, da se za podjetje zanimajo strateški vlagatelji ... Nam lahko o tem že kaj več poveste ali je treba pustiti času čas?

Pustimo času čas ... (nasmeh)

Razmeroma mladi ste sprejeli odgovornost vodenja te družbe. Kako bi povezali svoje začetke s sedanjim delovanjem?

Sreča je na strani pogumnih. Pred nastopom v družbi GGE sem imel relativno dobro pozicijo v skupini Gorenje in številne možnosti za razvoj znotraj korporacije. Odločil sem se za podjetniško pot in izziv vodenja start-upa. Ko gledam nazaj, lahko ugotovim, da me je v začetni fazi zaznamovala mešanica potrebne naivnosti in vztrajnosti, ki je bila potrebna za premagovanje porodnih težav novoustanovljenega podjetja. Danes sem obkrožen z odlično ekipo sodelavcev, za nami so številni realizirani projekti in pretekle izkušnje nam dajejo potrebno samozavest za realizacijo ambicioznega strateškega načrta.

Kaj vas žene, kaj je vaš osebni motor?

Sem človek akcije in kreacije. Moj motor se vrti na visokih vrtljajih, ko imam možnost

ustvarjati nove zgodbe, sodelovati s talentiranimi ljudmi in se razvijati tako v poslovnem kot v zasebnem življenju. Nivo notranje motivacije je tako ves čas na visoki ravni. To je verjetno posledica osebnostnih lastnosti, privzgojenih delovnih navad in športnega duha.

MEGAT

Uspešna zunanja presoja

PETER HVASTJA

Z izboljšavo procesov in s sistemskim pristopom smo dosegli, da delamo dobro in učinkovito. O tem, da je naša družba zelo uspešno opravila zunanjo presojo, smo vas že obvestili, a kot obljubljeno, vam v naslednjih vrsticah podrobneje predstavljamo izveček poročila. Ključno je, da smo prav vsi prispevali k uspešni zunanji presoji obeh sistemov vodenja. To je tudi razvidno iz priznanja, ki smo ga dobili kot podjetje z največjim deležem aktivnih uporabnikov DNA. Dokumente, ki so objavljeni v DNA, pa vsi skupaj upoštevamo.

Ob priznanju za največji delež aktivnih uporabnikov smo prejeli tudi čokolado velikanko.

Brez bistvenih neskladnosti

Cilji letošnje presoje so bili:

- ugotoviti izpolnjevanje zahtev standarda ISO 9001 in ISO 14001, poslovnikov kakovosti in ravnanja z okoljem ter ugotoviti izpolnjevanje zahtev Certifikacijskega pravilnika za sisteme vodenja,
- ugotoviti učinkovitost delovanja procesa stalnega izboljševanja,
- oceniti učinkovitost ukrepov sprejetih po predhodni presoji,
- ugotoviti priložnosti za izboljšave sistema vodenja.

Med presojo ni bilo ugotovljenih bistvenih neskladnosti z zahtevami standarda ISO 9001 in ISO 14001, podanih pa je bilo 12 priporočil, ki pomenijo priložnost za izboljševanje učinkovitosti sistemov vodenja na vseh področjih.

Priporočila

Skladno s presojo smo kot navedeno prejeli 12 priporočil, ki jih lahko razvrstimo na splošna priporočila, priporočila, vezana na sistem vodenja kakovosti in priporočila, vezana na ravnanje z okoljem.

Splošna priporočila:

- Integriranost sistemov: Uspešno smo in-

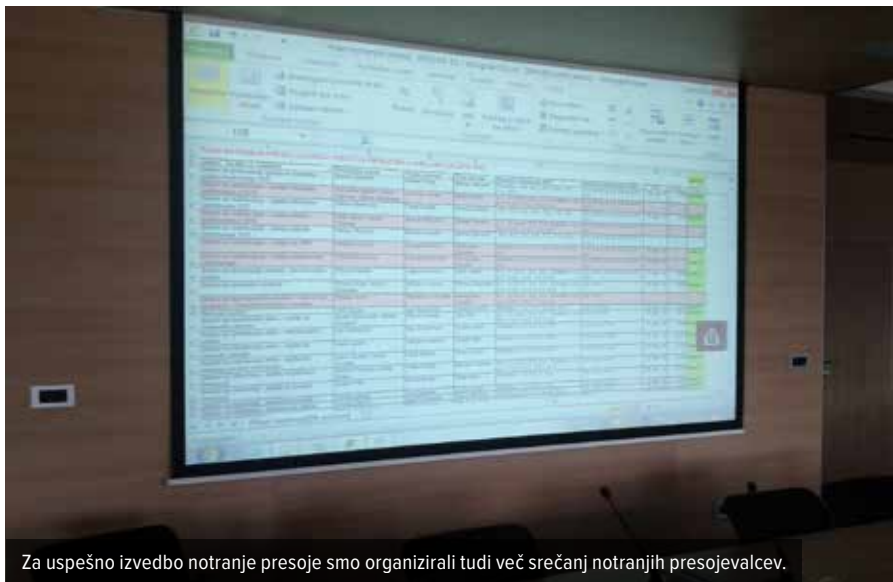
tegrirali politiko in cilje, dokumentacijo, vodstveni pregled, odgovornosti, notranjo presojo, sistemske procese, korektivne in preventivne ukrepe;

- Organizacijske spremembe: Nova organizacija in spremembe so formalizirane v sistemskih dokumentih sistema vodenja;
- Izpolnjevanje zakonodaje: Pridobljena so novi okoljevarstveni dovoljenji (za obrat) ter dovoljenji za izpuščanje toplogrednih plinov za obe lokaciji. Iz novega Registra okoljskih dovoljenj je razviden datum izdaje dovoljenja, status ter čas veljavnosti. V zvezi z delovanjem procesov in njihovo skladnostjo z regulativo je bilo izvedenih 11 pregledov s strani inšpekcijskih služb in nadzornih organov, kar smo obravnavali v Poročilih kakovosti in okolja, ki je bila priloga vodstvenega pregleda;
- Obvladovanje dokumentacije: Uvedli smo DNA, skupno aplikacijo za obvladovanje ISO dokumentacije, in izvedli več skupinskih in individualnih usposabljanj. Po uspešnem prenosu vse dokumentacije smo nadaljevali s procesom posodabljanja in združevanja sistemske dokumentacije. Novi so postopki za obvladovanje dokumentacije, vodenje zapisov, vodstvenega pregleda, notranje presoje, obvladovanje neskladnosti in korektivnih in preventivnih ukrepov z vsemi navodili in prilogami. V DNA smo vnesli vse ključne ugotovitve notranje in zunanje presoje in v Akcijah sprožili korektivne in preventivne ukrepe. V mnogih procesih oz. sektorjih smo tudi na novo opisali postopke dela.
- Korektivni /preventivni ukrepi uspešni: Uvedli smo 17 ukrepov po notranji presoji in 23 ukrepov po zunanji presoji v zvezi s sistemom kakovosti in ravnanja z okoljem. Vsi izvedeni ukrepi so tudi učinko-

vito uvedeni in dokumentirani v modulu Akcije v DNA;

- Nenehno izboljševanje je prepoznavno: Organizacija je zavezana nenehnemu izboljševanju, kar se ugotavlja na vseh področjih presojanja. Z obravnavanjem izpostavljenosti ključnim tveganjem, organizacija sledi cilju pravočasnega prepoznavanja in odzivanja potencialnih nevarnosti s pripravo ustreznih ukrepov. Vsi lastniki procesov so identificirali tveganja, ki so se obravnavala v podpornih službah JHL po enotni metodologiji. Tveganja so sestavni del Poslovnega poročila 2014, ki je objavljeno v DNA. V preteklem letu je bilo izvedenih 38 izboljšav, 22 izboljšav pa je še v teku;
- Letošnja notranja presoja je bila izvedena v aprilu: Na integrirani notranji presoji je bilo ugotovljenih več pohval, priporočil in

Za uspešno izvedbo notranje presoje smo organizirali tudi več srečanj notranjih presojevalcev.

neskladnosti, ki so priložnosti za izboljšave. Sistemski ukrepi bodo po podrobnejši analizi definirani v Akcijah DNA; Tudi celotno Poročilo o notranji presoji 2015 je objavljeno v DNA. Presoja se izvaja učinkovito, rezultati se obravnavajo na vodstvenem pregledu;

- Vodstveni pregled je bil izveden 11. maja 2015. Dokumentiran je s celovito in poglobljeno predstavitvijo zahtevanih vhodnih podatkov. Rezultat so zaključki kolegija direktorjev sektorjev v obliki potrjenih sklepov. Vodstveni pregled se izvaja učinkovito.

Priporočila za sistem vodenja kakovosti

- Obseg poslovanja: Sprejeta je bila Strategija razvoja za obdobje 2014-2024. Implementacija strategije je že vidna v Poslovnem načrtu 2015 in se nadaljuje v akcijskih programih;
- Politika sistema vodenja kakovosti: Objavljena je v Poslovniku vodenja sistema kakovosti. Podaja okvir za določevanje ciljev kakovosti in je primerna namenu organizacije. Skladna je tudi s potrjeno strategijo;
- Zadovoljstvo odjemalcev: Organizacija kontinuirano spremlja zadovoljstvo svojih odjemalcev v Panelih, ki so objavljeni v DNA. Organizacija želi doseči visok nivo zaupanja sedanjih in bodočih uporabnikov in temu področju je posvečeno veliko truda in časa. Procesno urejen in informacijsko podprt kontaktni center omogoča, da lahko uporabnik čim več zadev opravi na enem mestu. K večjemu zadovoljstvu pripomore tudi učinkovito reševanje pritožb in reklamacij. Organizacija je uvedla tudi številne nove storitve za uporabnike;
- Cilji, povezani s procesi: Strateški cilji so prepoznani v dokumentu Strategija razvoja 2014-2024. Cilji in kazalniki so določeni po procesih in se spremljajo na letnem nivoju. V okviru mesečnih poročil se spremljajo tudi podatki po procesih in

se obravnavajo na sestankih sektorjev. Realizacija postavljenih ciljev in utemeljitev morebitnih odstopanj je opisana v tabeli Spisek procesov in njihovih ciljev za tekoče leto v DNA.

Priporočila za sistem ravnanja z okoljem

- Okoljska politika: Objavljena je v DNA v Poslovniku ravnanja z okoljem in nudi dobro osnovo za postavljanje okvirnih okoljskih ciljev;
- Okoljski vidiki: Objavljen je nov postopek v DNA Prepoznavanje in ocenjevanje okoljskih vidikov. Okoljski vidiki so ponovno ocenjeni in zbrani v novi tabeli Okoljski vidiki Energetike Ljubljana 2015;
- Okvirni in izvedbeni cilji ter programi: Objavljeni so v DNA, v dokumentu Okvirni in izvedbeni cilji, vključno z opredeljenimi aktivnostmi in odgovornimi osebami;
- Komuniciranje z zunanjimi zainteresiranimi strankami: Na lokaciji Moste je vpeljana dobra praksa komuniciranja s četrtno skupnostjo. Izvedena sta bila redno januarsko srečanje s predstavniki skupnosti in tradicionalna majska prireditev za prebivalce. Pomembne okoljske informacije se objavljajo na intranetni in internetni strani. Objavljena je bila nova Politika varnega delovanja brez večjih nesreč. V letu 2014 in do maja 2015 ni bilo pritožb s strani javnosti;
- Kompetentnost, usposabljanje in zavedanje zaposlenih: Uvajanje zaposlenih na delovno mesto poteka preko Programov usposabljanja za samostojno opravljanje del in nalog. Objavljeni v DNA so tudi novi kadrovske obrazci. Kot investitor gradbenih posegov se zavedamo tudi odgovornosti pri ravnanju z gradbenimi odpadki.
- Notranje komuniciranje: V pripravi je organizacijski predpis, ki bo opredeljeval način zbiranja informacij, odgovornosti in roke za pripravo posameznih poročil. Vodi se redni delovni sestanki;
- Obvladovanje delovanja: V DNA sta ob-

javljena Načrta gospodarjenja z odpadki za obe lokaciji. Izdelani so Plani vzdrževalnih posegov in Plani remontov. O izvedenih delih so izdelana obsežna poročila;

- Nadzorovanje in merjenje: Monitoringi se izvajajo skladno z zahtevami okoljevarstvenih zahtev. Izvajajo jih akreditirane in pooblaščen osebe. Na vsaki lokaciji je laboratorij za spremljanje kakovosti vode in v Mostah tudi kakovosti goriv (premoaga in lesnih sekancev). Merilna oprema je redno kalibrirana.

Pozitivne ugotovitve presoje

Kot že omenjeno, so bili prepoznani pozitivni premiki na področjih:

- izvajanja sprejete strategije, vključno z akcijskimi programi in v kontekstu obvladovanja tveganj in okoljskih zahtev,
- celostni obravnavi uporabnikov naših storitev, vključno z analizami reklamacij in njihovih pričakovanj,
- nadstandardno urejenim sistemom poročanja in proaktivnega delovanja na področju ravnanja z okoljem,
- tradicionalno kakovostnem obvladovanju procesov proizvodnje in vzdrževanja, vključno z usposabljanjem osebja in planiranjem in izvedbo remontnih del,
- urejenosti laboratorija za kemijsko analizo procesov,
- izvajanja investicijskih projektov in vzdrževalnih del na področju virov in distribucijskih omrežij,
- uvedbi DNA aplikacije za transparentno obvladovanje dokumentacije in informiranja vseh zaposlenih,
- kakovostno izpeljanemu vodstvenemu pregledu, notranji presoji in izvedbi vseh ukrepov v smislu stalnega izboljševanja.

Kako naprej

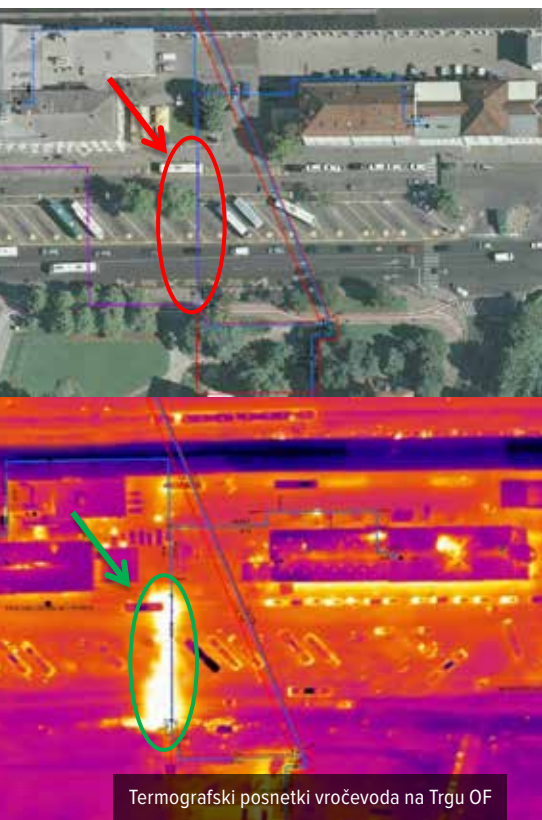
Cilj sektorja za okolje in kakovost je med drugim približati zahteve obeh standardov vsakdanji praksi. Verjamem, da nam je to med letom tudi uspelo. A v pripravi so tudi nova standarda tako za ISO 9001 kot za ISO 14001, katerih zahteve bomo morali prenesti v našo sistemsko dokumentacijo najkasneje v treh letih po izidu teh standardov.

Sledi oblikovanje odgovorov na priporočila SIQ in definiranje novih, tudi sistemskih ukrepov. Za leto 2016 načrtujemo tudi modul za obvladovanje tveganj in aktivnosti za procesni pristop, kjer bomo skupaj z odgovornimi uporabo DNA nadgradili in optimizirali implementirane procese.

Čudež? Puščanje vročevoda strmo upadlo!

PRIMOŽ MATIČIČ IN PRIMOŽ ŠKERL

Vročevodno omrežje se že dolgo otepa visokih izgub vode. Pred približno 15 leti je bilo v podjetju obsedno stanje, če je puščanje naraslo nad 10 m³/h. Na žalost je staranje omrežja terjalo svoj davek in pred časom je puščanje doseglo svoj vrh s približno 40 m³/h, kamor ne štejemo nekaj havarij, ki so puščanje poglajale preko nivoja 70 m³/h in je bilo zaradi pretočnih omejitev tehnologije za pripravo omrežne vode posledično obratovanje vročevodnega omrežja že resno ogroženo. Od tedaj je s povečanimi napori in z večjim obsegom remontov službam v Energetiki Ljubljana uspelo znižati puščanje do 30 m³/h. V začetku junija letos pa se je zgodil skoraj čudež – puščanje se je strmo znižalo v enem samem tednu. No, na čudeže se v tehnični stroki v resnici ne gre zanašati, je pa res, da smo z rezultati sistematičnega dela dosegli veliko več kot smo upali, zato verjamemo, da smo imeli tudi ščepec sreče, ki »ljubi pogumne«, kot pravi pregovor.

Termografski posnetki vročevoda na Trgu OF

Začelo se je s celovitim letalskim termovizijskim fotografiranjem območij, na katerih je vročevodno omrežje. Datumi snemanj so se skrbno izbirali na osnovi napovedi zunanjih

temperatur, verjetnosti megle, vetra, oblačnosti, padavin pa tudi zasedenosti letalskih koridorjev preko prestolnice. Na koncu marca so bili posnetki izdelani in začelo se je iskanje »vročih« točk, to je lokacij z nadpovprečno visoko temperaturo zemljine nad traso vročevoda, kar bi lahko nakazovalo na okvaro. Že kmalu je zelo izstopal del vročevoda, ki je napajal glavno železniško postajo na Trgu OF (fotografija 1) iz črpališča Center. Predmetni dvojni cevovod premera 80 mm je bil še posebej sumljiv, saj je bil izdelan iz pregovorno nezanesljivega materiala znamke Kelit, ki se je vgrajeval ob pričetku izvedbe vročevodov s predizoliranimi cevmi konec 80-ih let in je svoj slabi sloves pridobil z mnogimi odkritimi napakami. Naredil se je plan sanacije, ki je zajemal več kritičnih točk. Prva med njimi je bila trasa sama, saj vročevod preči dve prometno najbolj obremenjeni lokaciji v mestu – Masarykovo cesto v strogem centru mesta ter glavno avtobusno postajo, kjer se promet vrši 24 ur na dan vse dni v tednu. Druga je bila prekinitev dobave odjemalcev, od katerih nekateri prav tako stalno obratujejo. Sanacija torej ni smela trajati predolgo, izvedba pa ni smela ovirati prometnih tokov. Skratka – nočna mora za izvedbo in izziv za sektorje distribucije toplote, inženiringa in procesnega vodenja.

Odjemalce in širšo javnost se je o delih obvestilo preko glasil javnega obveščanja, dela pa so se začela v nočnih urah prvega vikenda v juniju, ko je promet najmanjši in si mesto lahko privošči take posege. Prekopala se je prometnica Masarykova cesta in preverilo dejansko stanje vročevoda. Takoj se je izkazalo, da je bila odločitev za poseg več kot pravilna in da je treba celotno traso vročevoda sanirati, saj so bile cevi močno poškodovane (fotografija 2). Nemudoma se je pristopilo k nameščanju novih cevi, ob čemer se je posebno pazljivost namenila ohranjanju funkcionalnosti ostalih komunalnih vodov, ki jih vročevodna trasa preči. Teh ni bilo malo (fotografija 3), med njimi pa je bilo treba izpostaviti sredjenapetostni kablovod, ki z električno energijo oskrbuje nekaj ključnih objektov v središču mesta in katerega sanacija ob morebitni poškodbi bi pomenila poleg izpada tudi velik strošek. Po opravljenih delih se je konec vikenda vzpostavilo prevoznost cestišča in zaključek del je moral počakati na naslednji vikend, ko se je postopek ponovil, vendar na drugem delu trase. Tedaj so se namestile preostale nove vročevodne cevi in izvršil se je preklon na popolnoma obnovljen vročevod. Sledilo je nemajhno presenečenje: po pregledu starih cevi je bilo zaznanih več lokacij puščanja, kar se je po vrnitvi obnovljenega vročevoda

Poškodovane cevi vročevoda

v obratovanje v praksi pokazalo kot reci in piši več kot 10 m³/h nižje puščanje omrežja! Tako je remont približno 50 metrov dolge trase malodane prepolovil puščanje vode iz vročevodnega omrežja in se z naskokom zavihtel na prestol najučinkovitejših sanacij doslej.

Še enkrat se je tako izkazalo, da je sistematični pristop k reševanju problemov ter sodelovanje med sektorji najučinkovitejše orodje v boju z muhami starajočega se vročevodnega omrežja.

MEGATAT

Nameščanje novih cevi

Odčitavanje s fiksnim radijskim omrežjem

BLAŽ JAMNIK

Za merjenje dobave toplote v sistemu daljinskega ogrevanja pri končnem odjemalcu se uporabljajo toplotni števeci. Trenutno je vgrajenih dobrih 5000 merilnikov. Praktično vsi so opremljeni z radijskimi moduli za daljinsko odčitavanje. Uporabljata se dva načina radijskega odčitavanja merilnih naprav. Prvi način je odčitavanje po sistemu »Walk-By«. To pomeni, da odčitavalcu ni potrebno vstopati v toplotno postajo, ampak mora priti v bližino merilnega mesta in prenesti obračunske podatke na dlančnik, s katerega se kasneje prenesejo pridobljeni podatki tudi v informacijski sistem za namen obračuna. Na tak način je urejeno odčitavanje večine merilnih naprav v sistemu daljinskega ogrevanja v Ljubljani. Drugi način odčitavanja je sistem fiksnega radijskega omrežja, ki je bil pilotno zgrajen na območju strnjenegega stanovanjskega naselja, oskrbovanega s toploto.

Prenos podatkov se vrši preko istih radijskih modulov, ki so vgrajeni v toplotnih števcih za sistem »Walk-By«. Sistem samodejno dnevno odčitava merilne naprave in podatke posreduje do Energetike Ljubljana. Prisotnost odčitavalcev na terenu pa v tem primeru ni potrebna.

Opis fiksnega radijskega omrežja

Fiksno radijsko omrežje sestavljajo radijski moduli, kolektorji, zbirna točka in FTP strežnik (Shema). Radijski modul stalno nadzoruje števec, v katerega je vgrajen in kreira

okvir s podrobnimi podatki. Kolektor zbira in posreduje podatke okoliških meril. Vsak kolektor enkrat na dan sprejme podatke skupine radijskih modulov. Zbrani podatki se shranijo v kolektorju in se enkrat dnevno pošljejo na zbirno točko. Če kolektor ni v neposrednem dosegu zbirne točke, se ga uporabi kot vmesnik. Večinoma so montirani na drogove. Na osrednji lokaciji območja je nameščena zbirna točka, ki sprejema podatke od vseh kolektorjev v omrežju, jih shrani ter posreduje na FTP strežnik preko komunikacije GPRS.

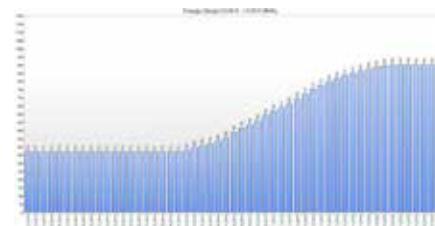
Nadzor nad sistemom fiksnega radijskega omrežja

Sistem fiksnega radijskega omrežja omogoča dober nadzor. Dnevno se za vsak števec pridobi podatke o porabi, komunikacijskih razmerah ter alarmih (Slika 1), zato so napake hitro odkrite. S pomočjo programskega paketa je možno narediti grafično analizo odčitanih podatkov (Slika 2) in jih izvoziti v različne formate. To nam olajša delo pri kontroli delovanja merilnih naprav in morebitnem reševanju reklamacij. Za namen obračuna se enkrat mesečno v informacijski sistem prenesejo števska stanja. Prednost sistema je tudi, da še vedno lahko pridobimo obširnejše podatke v primeru terenske kontrole z dlančnikom. Pri gradnji omrežja se je izkazalo, da na jakost radijskega signala vpliva lokacija števca, posebno namestitvev merilnih naprav v globokih kletih. Pomembno je, da se pri postavitvi omrežja z merilnim orodjem natančno pozicionira vsaka komponenta sistema posebej. Sistem je najbolje uporabiti v strnjenih naseljih, tako da se z enim kolektorjem odčita čim več merilnih naprav.

Predstavljen sistem je še v fazi testiranja in po nekaj letih obratovanja že stabilno deluje, potrebna so bila le manjša vzdrževalna dela. S fiksnim radijskim omrežjem odčitamo približno 7 odstotkov vseh merilnih naprav v sistemu daljinskega ogrevanja v Ljubljani, možnost njegove širitve pa še preučujemo.

Slika 1: Alarmi

Slika 2: Izris porabe v programskem orodju

Shema fiksnega radijskega omrežja

Radijski modul

Kolektor

Zbirna točka

Strežnik

Programski paket

Kontrola plinovodnega omrežja

KAREL JERŠIN

Izvajanje dežurne službe, opravljanje sistemske kontrole omrežja ter vzdrževanje regulacijskih postaj so osrednje naloge, s katerimi Služba za kontrolo omrežja prispeva svoj delež k varni in zanesljivi oskrbi z zemeljskim plinom. Več kot 1000 km plinovodnega omrežja na območju Mestne občine Ljubljane, Dobrove-Polhovca Gradca, Dola pri Ljubljani, Škofljice, Iga, Log-Drager in Medvod, ki ga je treba redno pregledovati, opravljanje vzdrževanja 25-ih regulacijskih postaj in pripravljenost pomagati več kot 60.000 odjemalcem zemeljskega plina so številke, ki govorijo same zase.

Začetki opravljanja dežurne službe segajo v konec sedemdesetih let prejšnjega stoletja, s začetkom distribucije zemeljskega plina na področju mesta Ljubljane.

Leta 1978 je v okviru oddelka Omrežje začela delovati skupina zadolžena za intervencijsko službo in regulacijske postaje. Nekaj let kasneje se je skupini pridružila ekipa za opravljanje t.i. »kontrole mreže« in tako postavila temelje današnji ureditvi. Leta 2008 smo postali samostojen oddelek, po reorganizaciji pa Služba za kontrolo omrežja v Sektorju za distribucijo plina. Naši prostori se nahajajo na Verovškovi 70. Organizirani smo v tri manjše enote in opravljamo naslednje naloge, povezane s plinovodnim omrežjem:

Dežurna služba

Organizirana je 24 ur na dan, 7 dni v tednu ter poteka v dnevni in nočni 12-urni izmeni. Izvaja jo deset vzdrževalcev sistema, ki v parih tvorijo dežurno ekipo. Njen glavni namen je čim hitrejši in uspešno ukrepanje v primerih uhajanja plina ali napak oziroma okvar na distribucijskem plinovodnem omrežju ter notranjih plinskih napeljavah v stavbah, na

območjih, kjer je sistemski operater Energetika Ljubljana, in s tem zagotavljanje tehnične varnosti.

Poleg navedenega, Dežurna služba opravlja še vsakodnevne kontrole inštalacijskih kolektorjev, obravnava neplačnike oz. naročnike s poteklimi pogodbami in še nekatere druge naloge, povezane z uspešnim delovanjem služb v Sektorju za distribucijo plina. V povprečju Dežurna služba na letni ravni prejme in obravnava preko 600 prijav.

Sistemska kontrola

Opravlja redne preglede vseh glavnih in priključnih plinovodov, do vključno glavnih plinskih zapornih pip, ki so potrebni za ohranjanje obratovalne varnosti plinovodnega omrežja.

Opravljanje redne sistemske kontrole

Izvajajo jih štirje sodelavci, ki tvorijo dve ekipi. Pri obhodih plinovodnega omrežja uporabljajo elektronske naprave za zaznavanje in merjenje koncentracije plina ter elektronsko beleženje opravljenega dela z GPS pozicioniranjem. Uporaba slednjega jim služi za izdelavo podrobnih poročil o stanju pregledanega območja plinovodnega omrežja in skladno z izsledki tudi načrtovanje nadaljnjega dela.

Statistika zadnjih petih let izkazuje povprečno 312 km pregledanega plinovodnega omrežja in zavedenih 60 prijav o okvari, poškodbi oz. uhajanju na plinski napeljavi letno.

Vzdrževanje regulacijskih postaj

Sestavni del plinovodnega omrežja so tudi regulacijske postaje, ki so namenjene regulaciji tlaka plina in zaščiti pred presega-

Dela na regulacijski postaji

njem nastavljenega tlaka plina v distribucijskem omrežju.

V naši službi skrbimo za vzdrževanje in urejanje okolice 25-ih regulacijskih postaj, od katerih je 14 regulacijskih in 11 merilno-regulacijskih. Slednje poleg osnovne funkcije regulacije opravljajo tudi merjenje pretoka, tlaka in temperature plina. Na teh postajah skrbimo tudi za odorirne naprave, ki plinu dodajo značilen vonj. Vzdrževalne posege izvaja ekipa dveh sodelavcev.

Servisna dela na regulacijskih postajah ter iskanje netesnosti na plinovodnem omrežju izvajamo tudi kot storitev za zunanje naročnike.

V Službi za kontrolo omrežja na vseh področjih našega dela sledimo zakonskim podlagam in tehničnim predpisom DWGV. Ob močni podpori nadrejenih stremimo k nenehnemu tehničnemu izpopolnjevanju naših znanj in stalnim izboljšavam delovnega procesa z uporabo sodobnih tehnoloških rešitev.

MEGAVAT

Nadzorni sistem dežurne službe

Zgodovina ljubljanske plinarne, III. del (1964 – 2015)

BORIS ŠORC

Star način pridelave plina iz premoga v 60.-tih letih prejšnjega stoletja se počasi ukinja, staro tehnologijo izpodrine ekološki pristop in sodobnejša pridelava plina iz naftnih derivatov. Plinarne s staro tehnologijo posledično zapirajo in jih nadomestijo s sodobnimi tehnologijami kot je termo-katalitično cepljenje tekočega naftnega plina (propan-butan) in proizvedejo t. i. mestni plin.

Od mestnega do zemeljskega plina

Ljubljanska plinar na Resljevi leta 1961 ugasne peči

Ljubljanska plinar na Resljevi cesti leta 1961 ugasne stare peči in začne s proizvodnjo mestnega plina na novi lokaciji - Verovškova ulica. Tako mine prvo stoletje mestne plinarne. Nekatere obrate na Resljevi so podrli, ostali sta 800 m³ velik plinohram iz leta 1905 in 3000 m³ velik plinohram iz leta 1915. Na lokaciji Verovškova se zgradi 6000 m³ velik plinohram, ki zadošča za potrebe nove tehnologije. Za potrebe proizvodnje leta 1976 postavijo snop pokončnih rezervoarjev za propan-butan, leta 1979 pa še enak snop za potrebe državnih rezerv. Leta 1980 dokončno podrejo še plinohrame na Resljevi. Plinaro v celoti preselijo na Verovškovo ulico v novo poslovno stavbo, obenem se 6. septembra leta 1980 začne prehod z mestnega plina na zemeljski plin.

Prehod na zemeljski plin je zahteval tudi obnovo plinovodnega omrežja, zamenjavo starih litoželeznih in neustreznih jeklenih in PVC s PE (polietilen) cevmi. Hkrati se zgradijo »pomozne« plinarne v Kosezah in v Zalogu, katerih funkcija je bila nadomestilo zemeljskega plina z UNP (mešanica utekočinjenega naftnega plina in zraka), v slučaju izpada dobave zemeljskega plina iz takratne Sovjetske zveze, in nove plinsko-regulacijske postaje, saj se je z modifikacijo plinovodni sistem v

Ljubljani razdelil v tri segmente glede na tlake v omrežju. Ti trije segmenti so postali deli omrežja z visokim, srednjim in nizkim tlakom.

Brez organizacijskih sprememb tudi v novejši zgodovini ni šlo

Plinar na je bila do leta 1980 v sestavi DO IPK, v kateri so bili tudi takratna Vodovod-Kanalizacija, Komunalna energetika Ljubljana (KEL), Tozdi Žale, Rast, LPP, in Javna razsvetljava.

jetje Energetika Ljubljana, tri leta kasneje pa se ustanovi Holding mesta Ljubljana, v katerega poleg DO Energetike vključijo še javna podjetja Vodovod-Kanalizacija, Snago, in Ljubljanske tržnice. Ob prelomu tisočletja se plinovodno omrežje širi v nove primestne občine Medvode, Dol pri Ljubljani, IG, Škofljica Brezovica in Dobrova.

Plinar na v drugem tisočletju

V letu 2004 se Holding mesta Ljubljana preoblikuje v Javni holding Ljubljana, v okviru katerega delujejo javna podjetja Energetika Ljubljana, Vodovod-Kanalizacija, LPP in Snaga. Takratni direktor plinarne je bil Janez Miklič, plinar na je imela okoli 420 km omrežja.

Leta 2008 krmilo plinarne prevzame Jurij Juren. Dolžina plinovodnega omrežja se poveča na 640 km, skupaj s priključki pa na okoli 1000 km, prav tako se občutno poveča število plinskih odjemalcev.

Leto 2011 je bilo za zgodovino plinarne pomembno, saj obeležilo 150 let od njene ustanovitve. Ob stavbi tehničnih pregledov LPP se postavi prva polnilnica za vsa vozila na stisnjen zemeljski plin (metan).

Leta 2012 se izvrši selitev tehničnega in dela administrativnega osebja »plinarne« z lokacije Verovškova 70 na lokacijo Verovškova 62.

Leto kasneje nas mnogo prekmalu in veliko premlad zapusti Jurij Juren, na vodstvenem mestu ga zamenja Zoran Kibarovski.

Prihodnost »plinarne« do leta 2020 bo v znamenju zamenjave dela plinovodnega omrežja v PVC in delno v jekleno izvedbo, prav tako pa se bodo nadaljevale aktivnosti za zgostitev priklopov na omrežju.

MEGAVAT

Po letu 1981 sledi reorganizacija v Delovno organizacijo Energetika Ljubljana (DO Energetika Ljubljana). Ob obsežni obnovi plinovodov in postavitvi enkrat višjega dimnika se v Energetiki pristopi tudi k vzpostavitvi vektorskega zajema plinovodnega in vročevodnega omrežja GIS (eden od soavtorjev GIS sem bil tudi sam, op. a.). S tem se je začelo računalniško vodenje katastrov omrežij na računalniku. Dolžina plinovodnega omrežja takrat znaša okoli 180 km.

Po obsežni sanaciji plinovodnega omrežja so bili leta 1990 vsi odjemalci v Ljubljani in okolici priključeni na zemeljski plin, začela pa se je tudi širitev plinovodnega omrežja na sosednje občine. Ljubljansko plinovodno omrežje se je preko dveh merilno-regulacijskih postaj Poljane in Kozarje napajalo iz 60 bar plinovoda.

Leta 1991 se DO Energetika preoblikuje v Javno pod-

Leta 1980 se plinar na dokončno preseli na Verovškovo cesto

Vzdrževalne aktivnosti na bloku 1

Služba strojnega vzdrževanja

Vzdrževalna dela na kotlu 1

Na kotlu smo najprej odpri vse opazovalne line, očistiti nakopičen pepel na polici med končnim in drugo stopnjo pregrevnika št.1. V lijaku kurišča smo postavili gradbeni oder do višine prašnih gorilnikov. Zatečeno stanje se je izkazalo za dobro in v notranjosti ni bilo treba izvesti praktično nobenih večjih posegov. Poudarek smo tako namenili obnovi armatur, predvsem varnostnim ventilom bobna, izstopnega parnega kolektorja ter zagonskemu zasunu, kjer smo generalno sanirali zaporni disk.

Na kotlovskih mlinih smo obnovili vse sejalne lopute, statorsko oblogo mlinov ter prekontrolirali rotorje. Na iznašalcu žlindre

Vzdrževalna dela na turbini 1

Izvedli smo generalno obnovo visokotlačnih regulacijskih ventilov. Zamenjani so bili vsi regulirni bati, ki so sedaj izdelani po novi tehnologiji ter s predpisano zračnostjo. Demontirani in prekontrolirani so bili vsi sestavni deli hitrozapornih ventilov in vrtilna naprava. Na pripadajočih armaturah smo se osredotočili na pretesnitev odjemnih ventilov ter armatur tesnilne pare in turbinskih odvodnjavanj. Opravili smo tudi čiščenje kondenzatorja in turbinskega olja.

Kontrola delovanja črpalk

Opravili smo vsakoletni remont vseh glavnih črpalnih agregatov. Napajalnih črpalk

Zamenjava cevne registra v omrežnem grelniku

smo zamenjali transportno verigo skupaj s prečkami ter sanirali njegovo koritasto dno. Pri ventilatorju za vlek 1/1 smo zamenjali ohišje in ležaj notranjega ležajnega bloka ter enako na zunanjem bloku ventilatorja za podpih 2/1.

Remont je bil izveden tudi na gumi in jeklenem traku za žlindro ter na vseh blokovnih napravah za transport pepela. Vrečasti filter je bil brezhiben, manjše korekcije so bila opravljene na vstopnih in izstopnih dimnih loputih.

nismo odpirali oziroma demontirali v podrobnosti, temveč le nadzorovali tesnost oljnega in hladilnega sistema ter razbremenilno ploščo. Kondenzatni črpalni sta praktično novi, odprti pa sta bili črpalni dodatne vode. Preverili smo tudi delovanje vseh črpalk v sistemu termične priprave vode, hlajenja in vračanja kondenzata.

Boštjan Krašovec

Služba gradbenega vzdrževanja

Služba gradbenega vzdrževanja je v sklopu remonta bloka 1 izvajala oziroma s svojimi deli sodelovala pri naslednjih sklopih:

Tlačni del kotla 1: v sklopu teh del smo med drugim opravili pregled kotla in defektažo, remont prašnih gorilnikov in remont povratnih kanalov, kjer smo od vsipnika navzdol na poškodovanih mestih sanirali obzidavo v vseh povratnih kanalih ter v dilatacije vstavili nove ognjeodporne keramične vrvice ojačane z mikrovezjem premera 15 mm in premazali s šamotnim kitom.

Kotlovске naprave: v tem sklopu del smo z gradbeni deli sodelovali pri izvajanju i remonta mlinov, remonta odžlindrevalnika, remonta dodajalnikov premoga in Remont Ljungstroem grelnika zraka ter pri zagonskih preizkusih naprav.

Odpepeljevanje bloka in vrečasti filter: izvedli smo čiščenje za žlindro in čiščenje jeklenega traku, čiščenje bunkerja, ter skladno s zahtevami posameznih del postavljali in odstranjevali gradbene odre. Po končanem remontu smo očistili okolico.

Termična priprava vode bloka in turboagregata 1: Po naročilu službe strojnega vzdrževanja, službe elektro vzdrževanja in službe ARM smo postavljali in odstranjevali gradbene odre. Po končanem remontu smo očistili okolico.

Anton Ciber

Sanacija povratnega kanala št. 3

Sanacija povratnega kanala št. 4

Služba ARM

V službi za avtomatiko, regulacije in meritve, v enoti TE-TOL, smo letos opravili običajen remont kotla 1 in turboagregata 1. V grobem obsega pregled in preizkus vseh sistemov vodenja z regulatorji, vzdrževanje računalnikov za upravljanje in vodenje in umerjanje merilnih pretvornikov ter nastavitve kazanja aktuatorjev. Na turboagregatu 1 smo opravili še zamenjavo krmilnika za zaščitne izklope, saj je bil stari že zastarel in rezervnih delov ni bilo več mogoče kupiti.

Marjan Hočvar

Krmilnik za zaščite TA1

Manometri v turbinski omari

Služba elektro vzdrževanja

V mesecu maju smo v službi elektro vzdrževanja izvajali remontna dela na napravah kotla 1, TA1 ter skupnih napravah. Poleg aktivnega izvajanja remontnih del smo skrbeli tudi za tekoče vzdrževanje in nemoteno obratovanje ostalih el. naprav. Omeniti moram, da poleg zgoraj navedenih vzdrževalnih del, aktivno vodimo ter sodelujemo pri investicijskem vzdrževanju.

Vzdrževalna dela na kotlu 1

Izvedba remontnih del na el. napravah kotla 1. Dekla se izvajajo po predhodno izdelanem planu remontnih del, ki ga izdela služba EV (čiščenje vseh komponent stikalnih blokov (6,3 in 0,4kV napetostnega nivoja), preizkus funkcionalnosti vse elementov, ter izvedba el. meritev in preizkusov relejnih

zaščit.) Poleg rednih remontnih del smo v letošnjem letu zamenjali še 6,3kV el. kabelsko povezavo (dovod na el. motor) PODPIH 1 kotla 1. Stara kabelska povezava je bila še iz leta 1966 z papirno oljno izolacijo. Izvedli smo tudi pregledni remont 6,3kV el. motorja VLEK 2 kotla1 (demontaža el. motorja, razdiranje el. motorja v delavnici, čiščenje, pranje, sušenje, el. meritve pred remontnimi deli in po izvedenem remontu, zamenjava ležajev, kontrola vseh sestavnih delov ter pleskanje po potrebi). Poleg 6,3kV el. motorjev smo izvedli remontna dela tudi na 0,4kV el. motorjih.

Vzdrževalna dela na TA1

S pomočjo zunanjih izvajalcev smo izvedli pregledni remont generatorja 1. Re-

montna vzdrževalna dela na vzbujalnem sistemu gen.1, blok transformatorju 1BAT01 (TR1), transformatorju lastne porabe bloka 1 1BBT03 (TR3), transformatorju TR5, vzbujalnem transformatorju,... Izvedli smo tudi preizkus relejnih zaščit blok stika 1 (TR1, TR3 in GEN.1), preizkus proti požarnega sistema TR1, TR3 in GEN.1. Izvedba primarnih zagon-skih preizkusov generatorja 1.

Ostalo

Izvedba remontno vzdrževalnih del na el. napravah vrečastega filtra kotla 1 (VF1), transportu pepela kotla 1, ter transportu premoga.

Mitja Jakop

Izvedba remonta 6,3kV el. motorja VLEK 2 kotla 1.

Novi 6,3kV kabel el. motorja PODPIH 1 kotla 1.

SEKTORSKI INTERVJU

Igor Bole

Cilj je proizvajati energijo z visokimi izkoristki

DORIS KUKOVIČ

Igor Bole, direktor Sektorja za proizvodnjo toplote in elektrike

Mineva leto in pol od združitve TE-TOL in Energetike Ljubljana... Kako je potekalo povezovanje energetskega srca (proizvodnje) z energetskega ožiljem (distribucijo oz. končno oskrbo)?

Združitev TE-TOL in Energetike Ljubljana pred enim letom in pol je bila po mojem mnenju potrebna in dobra odločitev, ker TE-TOL ne bi mogel v prihodnje uspešno samostojno poslovati, predvsem zaradi trga električne energije, ki ni prizanesljiv do majhnih proizvajalcev električne energije. V Sektor za proizvodnjo toplote in elektrike, ki ga vodim, se je združilo vodenje proizvodnje na obeh lokacijah. V obratovalnem smislu daljinskega sistema je povezanost obstajala že od samega začetka daljinskega ogrevanja mesta Ljubljane. Energetsko srce in energetsko ožilje kot pravite sta vse od začetka do danes delovala v tesni povezavi in zagotavljala skupaj zanesljivo toplotno oskrbo odjemalcem. To se odraža v zadovoljstvu odjemalcev ter iz leta v leto v boljših proizvodnih in distribucijskih rezultatih.

V pretekli sezoni smo zabeležili rekordno visoke dnevne temperature – kako bi povzeli obratovanje Energetike Ljubljana v preteklem letu?

Obratovanje v pretekli sezoni, kljub visokim temperaturam, ocenjujem za zelo

uspešno. Tudi ali še posebej zato, ker ni bilo večjih okvar proizvodnih naprav v proizvodnji in je bila tako energija proizvedena s cenejšim energentom (premogom in lesni sekanci). V pretekli ogrevalni sezoni smo glede na plan proizvedli: 91 odstotkov električne energije (9 odstotkov električne energije smo kupili na trgu električne energije), 86 odstotkov vroče vode in 96 odstotkov pare za parne odjemalce. Količina energije vroče vode je bila izključno posledica visokih dnevnih temperatur. Pomirja me dejstvo, da v tej sezoni ni bilo zaznati nadaljnega upadanja odjema vroče vode, ki bi bil posledica varčevanja pri odjemalcih, kot je bilo to v zadnji nekaj sezonah.

Kakšni so načrti oz. cilji sektorja za letošnje leto in prihajajočo ogrevalno sezono?

Načrti in cilji sektorja za letošnje in vsa leta, ki bodo sledila, je proizvajati energijo s čim boljšimi izkoristki, kar pomeni s čim manjšo porabo goriva. To lahko dosežemo samo z dobro usposobljenimi, zanesljivimi in motiviranimi zaposlenimi. Stroške proizvodnje bomo še naprej zmanjševali s predlogi za izboljšave na proizvodnih procesih, kot smo to delali do sedaj, na vseh področjih, kjer je to mogoče in upravičeno. Kot vodja sektorja si želim dobrega in kakovostnega vzdrževanja proizvodnih naprav, saj le s tem lahko zagotavljamo dobre proizvodne rezultate.

Vaša vrlina je, da ves čas iščete možnosti za optimizacijo procesov dela ... Če bi lahko izluščili nekaj projektov, s katerimi ste skupaj s sodelavci omogočili prihranke družbi, kaj bi izpostavili?

Že odkar sem v tej družbi, torej dobrih trideset let, sem skupaj s sodelavci stremel k izboljšavam. Ko pogledam v preteklost, smo

res marsikaj izboljšali. Skupaj s sodelavci iz proizvodnje in vzdrževanja sem bil glasnik večine izboljšav oz. koristnih predlogov v tem času predvsem zaradi narave dela. Izboljšave in predlogi, teh je bilo okoli 65, so bile namenjene lažjemu delu upravljavcev naprav, povečanju stopnje zanesljivosti delovanja proizvodnih naprav in zmanjšanju stroškov poslovanja podjetja. Izboljšave so bile namenjene lažjemu delu upravljavcev naprav, povečanju stopnje zanesljivosti delovanja proizvodnih naprav in zmanjšanju stroškov poslovanja podjetja. Skoraj vse izboljšave so izvedle naše vzdrževalne službe v okviru tehničnega področja. Leta 2013 sem naredil primerjalno analizo stroškov za leto 1991 in leto 2012 in ugotovil, da smo v letu 2012 glede na leto 1991 zmanjšali stroške poslovanja za devetnajst milijonov evrov. Tu so zajeti tudi rezultati optimizacije procesov, o katerih ste me vprašali, velja pa poudariti, da se v vseh procesih dela ukvarjamo z možnostmi optimizacije ... Katere projekte bi izluščil? Moram reči, da mi je to kar malo težko, ker se bojim, da bi izpustil katerega, ki je prinesel več koristi za podjetje kot omenjeni ... Naj jih poskusim naštet: rekonstrukcija zgorevalnih zrakov in prašnih gorilnikov na visokotlačnem parnem kotlu 1 in 2, predelava parne turbine 1 z možnostjo obratovanja v protitlačnem režimu, povečanje električne moči za 10 MW turboagregata 1, povečanje toplotne moči na toplotni postaji 1 in 2, prigradnja grelnika omrežne vode v kanala dimnih plinov kotla 3, sokurjenje lesne biomase na kotlu 3, akumulator toplote, ...

Trenutno ste aktivni tudi kot predstavnik v skupini delodajalca v povezavi s pripravo nove podjetniške kolektivne pogodbe (PKP). Kako potekajo te aktivnosti?

Kot svetnik Četrtna skupnosti Moste si prizadeva delati dobro za sokrajane in okolje, v katerem živijo.

Aktivnosti pri pripravi nove PKP, ki so se začele letos aprila, so zelo naporne. Podlage za novo PKP so v zakonih, kolektivnih pogodbama panoge elektrogospodarstva in komunale ter podjetniškima pogodbama Energetike Ljubljana in TE-TOL. Upoštevanje načela »kar je najugodnejše za delavca«, zaradi omejitev na osnovi danih možnosti lastnika, zahteva dolgotrajno pojasnjevanje in dogovarjanje z zahtevnimi pogajalci sindikalnih predstavnikov. V sklopu nove PKP bo narejena sistemizacija delovnih mest. To je težji, zahtevnejši del pogajanj. Sistemizacija obravnava tudi vrednotenje delovnih mest. Tu sledimo načelu, da je za enako delo enako plačilo. Pri tem smo se v skupini srečali z dvema obstoječima, povsem različnima sistemoma obračuna plač delavcev. Tako skupaj s sindikalnimi pogajalci dogovarjamo najboljše rešitev.

Vaše korenine v tej družbi segajo že več kot trideset let nazaj – kaj se je v tem času najbolj spremenilo?

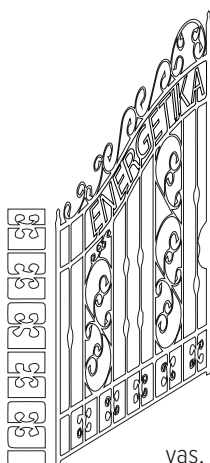
V teh tridesetih letih se je najbolj spremenil proces v proizvodnji, in sicer najprej z zamenjavo domačega premoga z uvoženim premogom, ki zagotavlja visoko zanesljivost delovanja visokotlačnih parnih kotlov. V tem času je bilo izvedenih veliko posodobitev naprav. Ni več številnih izpadov proizvodnje zaradi okvar. Na področju zaposlenih svoje delo opravljamo na visoki strokovni ravni, kar je rezultat 25-letnega timskega dela. Število zaposlenih TE-TOL se je v tem času zmanjšalo iz 398 na 258. V svojih 30-ih letih sem tako vodil skupno 395 ljudi v proizvodnji, danes, v združeni Energetiki Ljubljana, nas je Sektorju za proizvodnjo toplote in elektrike skupno 170.

Ne nazadnje ste zelo aktivni tudi v četrtni skupnosti Moste, kjer živite in kjer stoji enota TE-TOL. Kaj vam predstavlja oz. pomeni to udejstvovanje?

Koliko sem aktiven v četrtni skupnosti Moste, kjer živim in kjer delam, o tem lahko sodi naša predsednica in sočlani. To je moj drugi mandat, ki sem ga z veseljem sprejel, ne zaradi politike, ampak zato, da naredimo nekaj dobrega za sokrajane in okolje, v katerem živimo. Članstvo v četrtni skupnosti mi veliko pomeni predvsem zato, da lahko sočlanom pojasnim vse, kar jih v danem trenutku zanima o delovanju objekta Energetike Ljubljana oz. enote TE-TOL in o njegovem vplivu na okolje. Vesel sem, da imajo člani četrtne skupnosti Moste pozitiven odnos do objekta in so ga vzeli za svojega. To dokazujemo z vsakoletnim januarskim srečanjem z vodstvom Energetike Ljubljana in s prireditvijo Moščanski dan soseda v maju, ki je na parkirišču pred upravno stavbo enote TE-TOL.

MEGAVAT

Dan odprtih vrat za zaposlene

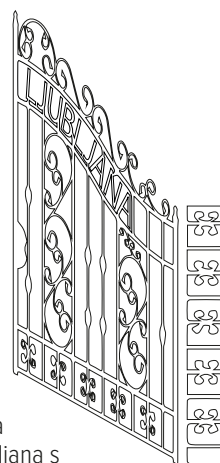

V Energetiki Ljubljana, še posebej pa v enoti TE-TOL, že vrsto let izvajamo organizirane strokovne ogleds. Pogosto nas obiščejo skupine, ki si glede na potrebe po dodatnih znanjih ogledajo proces sproizvodnje toplote in elektrike, procesa distribucije toplote in zemeljskega plina, laboratorij za goriva ipd. Lansko leto smo sodelovali tudi v projektu Odprte hiše Slovenije in k sebi sprejeli več mladih arhitektov, ki jih zanima industrijska arhitektura. In prav vsak, ki si je v živo ogledal, kako veliki sistemi Energetike Ljubljana delujejo ali pa se je sprehodil med ogromnimi cevovodi in pečmi v enoti TE-TOL, je bil navdušen ...

Sedaj bomo vrata družbe odprli posebej za

vas, spoštovani sodelavci. Združitev Energetike Ljubljana s

TE-TOL je namreč hkrati tudi združitev proizvodnje in distribucije, kar pomeni, da imamo vsi skupaj veliko videti. Vabimo vse, ki bi si radi poglobljeno ogledali, kako bije naše srce (proizvodnja energije) in kako deluje naše ožilje (distribucija energije). S podrobnostmi in termini vas bomo še seznanili. Veseli bomo, če se boste odzvali vabilu.

Leta 2011 so učenci OŠ Martina Krpana na natečaju »Zemljo so nam posodili otroci« za področje kakovosti zraka nominirali TE-TOL in zmagali. Poleg projektne predstavitvene naloge, ki je nastala na podlagi ogledov in sodelovanja, so izdelali tudi maketo.

Moščanski dan sosedov: Prireditve za srce

Dobri sosedski odnosi so pomembni, med drugim naj bi ugodno vplivali na zdravje našega srca. Kot je pokazala študija, ki je bila lani objavljena v britanski reviji o epidemiologiji in javnem zdravju, naj bi se tako zmanjšale možnosti za srčni infarkt. Neprestana podvrženost stresu, tako na delu kot doma ali okoli njega, zagotovo ne prispeva k dobremu počutju. Prispevajo pa tradicionalne prireditve Četrtne skupnosti Moste, med

njimi tudi zelo dobro obiskana – ne glede na vreme – »Moščanski dan sosedov«, ki se že vrsto leto odvija na dvorišču naše enote TE-TOL. Za srce gre – za širjenje toplote, za medsebojno zblíževanje, za razumevanje, za prenašanje dobrih praks in za izboljšanje kakovosti življenja skozi zmanjševanje razlik. In verjemite, Četrtna skupnost Moste je temu delu svojega poslanstva predana z vsem svojim srcem. D.K.

Da imajo tudi sami veliko srce, že leta dokazujejo predsednica ČS Moste Staslava Marija Ferenčak Marin in njena ekipa.

Pravilnik o preprečevanju mobinga

MAŠA ŠTANGL

V mesecu maju je bil v aplikaciji DNK objavljen Pravilnik o preprečevanju mobinga in drugih oblik trpinčenja ter nadlegovanja na delovnem mestu (v nadaljevanju Pravilnik).

Vir: heliocoton.com

Pravna podlaga za Pravilnik predstavljajo Direktiva sveta Evrope in Evropska socialna listina. Podrobneje mobing – trpinčenje na delovnem mestu opredeljuje Zakon o delovnih razmerjih ZDR-1, ki v 7. členu opredeljuje prepoved spolnega in drugega nadlegovanja ter trpinčenja na delovnem mestu, v 47. členu pa varovanje dostojanstva delavca pri delu, v katerem določa tudi ukrepe delodajalca, ki jih mora sprejeti z namenom preprečevanja trpinčenja delavcev na delovnem mestu ter pred spolnim in drugim nadlegovanjem. Tak ukrep je tudi sprejem Pravilnika z imenovanjem pooblaščenca delodajalca ter napotki delavcu v primeru mobinga. Pravilnik je bil v družbi TE-TOL sprejet že leta 2009, skladno s pripojitvijo k Energetiki Ljubljana pa je bil poenoten za celotno družbo. Določa ukrepe, s pomočjo katerih se zagotavlja delovno okolje, v katerem se spoštuje dostojanstvo vseh zaposlenih. Delovno okolje, v katerem se spoštuje dostojanstvo vseh zaposlenih je takšno, v katerem ni mobinga, trpinčenja, spolnega in drugega nadlegovanja. Mobing, trpinčenje, spolno in drugo nadlegovanje na delovnem mestu je prepovedano.

Kaj je mobing?

Zakon o delovnih razmerjih je tujko »mobing« definiral kot trpinčenje na delovnem mestu, to pa je »vsako ponavljajoče se ali sistematično, graje vredno ali očitno negativno in žaljivo ravnanje ali vedenje, usmerjeno proti posameznim delavcem na delovnem mestu ali v zvezi z delom«.

Namen Pravilnika

- povečati ozaveščenost in informiranje o resnosti problemov mobinga, trpinčenja, spolnega in drugega nadlegovanja na delovnem mestu,
- preprečiti, da bi na delovnem mestu prihajalo do mobinga, trpinčenja, spolnega in drugega nadlegovanja,
- izboljšati delovno klimo,
- zagotoviti zaščito osebe pred mobingom, trpinčenjem, spolnim in drugim nadlegovanjem na delovnem mestu,
- opredeliti ukrepe za preprečevanje mobinga, trpinčenja, spolnega in drugega nadlegovanja na delovnem mestu,
- opredeliti postopke za ugotavljanje mobinga, trpinčenja, spolnega in drugega nadlegovanja na delovnem mestu.

Postopek ugotavljanja mobinga in drugih oblik trpinčenja ter nadlegovanja na delovnem mestu

Oseba sama presodi, ali je dejanje zanj žaljivo ter ali šteje za spolno ali drugo nadlegovanje ali trpinčenje na delovnem mestu. Bistveno je, da oseba določenega ravnanja

ne želi ter je zanj tako ravnanje nesprejemljivo. Oseba, ki meni, da je nadlegovana ali trpinčena na delovnem mestu, naj poskuša problem rešiti na način, da sama zahteva od osebe, ki jo nadleguje oz. trpinči, naj s takim ravnanjem preneha. Ker smo zaposleni različni in enako dejanje lahko doživljamo kot mobing, nekdo drug pa to dejanje ne dojemata tako, je pomembno, da sodelavca opozorimo, da nas tako ravnanje moti.

Če oseba, ki je nadlegovana ali trpinčena meni, da nadlegovanje ali trpinčenje kljub njenemu opozorilu nadaljuje, se obrne na pooblaščenca za sprejem prijav.

Za prejem prijav domnevnega spolnega ali drugega nadlegovanja ali trpinčenja na delovnem mestu sem za zaposlene v Energetiki Ljubljana pooblaščenca Maša Štangel, svetovalka za organizacijo in splošne zadeve. V okviru Sveta delavcev pa deluje tudi Odbor za preprečevanje mobinga.

MEGAAT

Vir: officechai.com

SVET DELAVCEV

Pravice delavcev drvijo naprej v preteklost

BOŠTJAN KOCIJAN, PREDSEDNIK SVETA DELAVCEV ENOTE TE-TOL

Napovedujejo suho in vroče poletje. Upam, da gre izključno za vremensko prognozo in v tej napovedi niso skrite kakšne metafore.

Sicer pa je bila pri nas vroča že pomlad. Na osnovi pritožbe je volilna komisija razveljavila volitve v skupni svet delavcev Energetike Ljubljana. Kljub temu, da smo se zaradi kompleksnosti izvedbe volitev v skupni svet delavcev najprej posvetovali z vodstvom Združenja sveta delavcev Slovenije (ZSDS) in pridobili nekaj mnenj, smo se znašli v »pravni luknji«, ki je posledica neposrečeno oziroma nespretno napisanih zakonov. Na žalost pa ni nespretno zapisan samo zakon, ki govori o volitvah v svet delavcev, temveč očitno tudi zakoni, ki obravnavajo eksistenčno še precej bolj problematične točke delavcev. Dober primer je na primer eno izmed podjetij, ki se ukvarja z varovanjem in za katerega je bil v dnevnem časopisu izpostavljen primer delavca, ki je za 192 delovnih ur mesečno, od tega 113 nočnih in 13 nadur, prejel plačo 576 evrov in bon v vrednosti 50 evrov, lastnik tega istega podjetja pa se je na lanski Managerjevi lestvici s 43 milijoni evrov premoženja uvrstil na 22. mesto najbogatejših Slovencev. Dopuščanje ali celo tiho podpiranje takšnih stvari me napeljuje na misel, da lahko tako družbeno ureditev, ki očitno uspeva, cveti in se bohota tako v Sloveniji kot tudi drugod po Evropi in svetu, prevedemo oziroma razumemo kot sopomenko za legaliziran kriminal. Z vidika položaja in pravic

delavstva drvimo tako naravnost naprej v preteklost.

Nekoliko krivično bi bilo krivdo za vso nesrečo delavcev prevaliti zgolj in samo na zakonodajo. Sam sem v pogovorih s kolegi večkrat dejal, da je razumevanje zakonodaje zelo odvisno od mentalitete ljudi oziroma posameznika. Tako imajo npr. na Švedskem zakone, ki so bili neproblematični več desetletij. S priseljevanjem večjega števila tujcev pa se je naenkrat pojavila potreba, da morajo spreminjati zakone, saj bi dolgoročno sicer lahko zašli v velike težave. Napol v šali sem tako dejal, da nekdo v zakonu išče, kaj mu le-ta dovoljuje oziroma dopušča, spet drugi pa bo v tem istem zakonu iskal luknje in možnosti, kje bi lahko zakon obšel ter ga obrnil sebi v prid. Kam se po tej poti pride, pa med drugim dovolj zgovorno opisuje tudi opisan primer v uvodnem delu. Še več primerov lahko najdemo v bližnji preteklosti, ko so delavci v določenih družbah več mesecev delali »pro bono«, medtem ko so si njihovi direktorji polnili lastne žepe in poskušali prevzemati podjetja. In če pri tem sodeluje ali zgolj miži (tudi mižanje pomeni v tem primeru sodelovanje) še političen vrh, postane situacija skrajno resna.

Zaradi razveljavitve volitev in tudi odločitve sveta delavcev in volilne komisije, da se aktivna in pasivna pravica dodeli kar celotnemu vodstvenemu in vodilnemu kadru družbe, kar je sicer »logično nelogično«, a pravno ne nepravilno, sem s strani nekate-

Boštjan Kocijan

rih, ki so sodelovali pri oblikovanju Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju (ZSDU) prejel pripombe, da smo šli pri oblikovanju tako širokega volilnega telesa predaleč, saj bi tako lahko prišli v situacijo, ko bi oseba, ki bi se po pooblastilu in v imenu delodajalca pogajala o npr. novi PKP – torej nesporno vodstveni in vodilni kader – lahko postala član ali celo predsednik sveta delavcev. Osebo na to ne gledam tako kritično, saj so konec koncev delavci tisti, ki volijo in izvolijo svet delavcev. Tudi samo pritožbo, katere posledica je bila razveljavitev volitev v svet delavcev, jemljem na neki način za koristno – v kolikor so v zakonu nejasnosti, je treba te nejasnosti odpraviti. Osebam, ki bodo sodelovale pri prenovitvi ZSDU, sem položil na srce, da nejasnosti glede volilne pravice v svet delavcev v zakonu odpravijo ter naredijo zadeve tako nedvoumne, da se jih ne bo dalo tolmačiti drugače kot so bile v osnovi zamišljene. Na strokovnih posvetih so nam namreč podajali informacije, da naj bi se za vodstveni in vodilni kader v neki družbi razumel celoten prvi nivo pod direktorjem družbe, kar naj bi v praksi predstavljali vodje oziroma direktorji sektorjev, njihovi namestniki, svetovalci vodstva, ... Zaradi sodne odločbe Upravnega sodišča, ki je v nekem drugem, delno podobnem primeru, tolmačila mnenje sveta delavcev neke druge družbe kot nepravilno, smo ocenili, da je manjša škoda dopustiti, da ima volilno pravico v svet delavcev širši krog zaposlenih, kot pa dopustiti, da bi zaradi nejasnosti v zakonu volitve padle po oblikovanju novega, skupnega, sveta delavcev Energetike Ljubljana, kar bi povzročilo, da vsaj za določen čas družba sveta delavcev sploh ne bi imela. V družbah znotraj Javnega Holdinga Ljubljana (JHL) to sicer niti ne bi bila neka novost, saj so na podoben način ostali brez sveta delavcev v družbi LPP.

Kljub ne najbolj sončni vsebini prispevka vsem sodelavkam in sodelavcem želim čim bolj prijetno uživanje dopustniških dni ter predvsem manj deževno poletje, kot smo mu bili priča v lanskem letu.

MEGAYAT

SINDIKAT

Vročje na pogajanjih za novo PKP

ANDREJ LUKEK, PREDSEDNIK SINDIKATA ENERGETIKA TE-TOL

Andrej Lukek

Pogajalski skupini delodajalca in sindikata sta s pogajanjimi o novi podjetniški kolektivni pogodbi (PKP) delodajalca začeli 1. aprila letos. Potem ko je sindikat pripravil predlog PKP, je nasprotna stran po njegovi preučitvi pripravila svoj predlog, istočasno z njim pa

tudi predlog nove sistematizacije v obliki delovnega gradiva. Pogajalski skupini se intenzivno sestajata dvakrat na teden in usklajujeta predlagane člene PKP. Vsak na svoji strani smo predvsem pri členih, ki določajo višino jubilejnih nagrad, regresa, božičnice, nadomestil, skratka povsod tam, kjer se pogajamo o povečanju oz. zmanjšanju stroškov dela.

Glede nove sistematizacije delovnih mest pa ima sindikat veliko pomislekov. Po temeljitih predstavitvah smo ugotovili, da je poenotenje dveh različnih sistemov težavno (obstojijo razlike v stalnosti, obstojita dva različna načina vrednotenja delovnih mest ...). Sindikat je imel stališče, da bi bilo dobro, da se zgodovina briše (plače v preteklosti) ter da vzpostavi ocenjevanje delovnih mest po novi sistematizaciji, hkrati pa da se ohrani stalnost v podjetju po modelu, ki je trenutno v veljavi v enoti TE-TOL. Pri simulaciji tega predloga se je izkazalo, da bi po

tem sistemu in dvigu mase za plače za 5 odstotkov tretjina zaposlenih posledično imela nižje plače (tako v Šiški kot v Mostah), kar seveda ni sprejemljivo. S strani delodajalca je predlagan način prehoda v nov sistem, ki je »prijazen« do vseh delavcev, ker jim nič ne jemlje, pri čemer pa še naprej ostaja nekaj »preteklosti« glede razlik v plačah med zaposlenimi. Če bi ukinili dosedanja dodatek za stalnost in bi prešli le na takega kot je že v Energetiki Ljubljana (lokacija Šiška), bi bili delavci na slabšem, če pa bi za vse veljala stalnost po lestvici, kakršna je veljala za TE-TOL, pa bi bil dvig stroška za plače previsok (cca 10-odstoten dvig mase za plače).

Želim si da se bodo pogajanja zaključila kar se da uspešno in da bo tudi s strani delodajalca posluh za naše predloge.

MEGAVAT

Po zahodni Srbiji

V drugo nam je uspelo. Lani so nam poplave odnesle izlet v Srbijo, tokrat pa smo oz. so imeli večjo srečo. In smo šli proti Mokri Gori ter nacionalnemu parku Tara, kjer smo se peljali s Čirom, starinskim ozkotirnim vlakom po 14 km dolgi Šarganski osmici. Vožnji daje poseben čar 20 tunelov ter 300 metrov višinske razlike in res smo uživali. Posebno

vzdušje je bilo tudi kosilo ob glasbeni spremljavi na ladjici po kanjonu reke Drine. V bližini jezera Perućac smo se nastanili v hotelu, kjer so nam drugi večer pripravili pogostitev domačih jedi ter nastop narodnih noš in mladih trubačev. Obiskali smo še filmsko vas Emira Kusturice na Mečavniku ter Višegrad, kjer stoji slavni »Most na Drini«. Še nekaj

kulturnih obiskov samostana Rača ter »knjižnice« v Bajini Bašti in že smo pri zadnjem postanku proti domu. Etno selo Stanišići z lesenimi in kamnitimi stavbami je bilo morda za marsikoga mogoče preveč umetno in malo manj avtentično, zato pa hrana toliko bolj pristna in okusna.

Barbara Ambrož

Most na Drini - še vedno veličasten.

■ ČLEN V VERIGI

Igor Poljak**Ko števci pokažejo preveč, je prva misel
»zanič merilnik«**

POGOVARJAL SEM SE ŠTEFAN ŠIMUNIČ

Igor Poljak

Igor, pozna se še iz študijskih dni. Prosim, opiši mi, kako si o stroki razmišljal takrat in kako razmišljaš danes?

Moram priznati, da po gimnaziji in odsluženem vojaškem roku okoli leta 1982 nisem kaj dosti razmišljal o strojništvu in energetskih postrojenjih. Na strojni fakulteti, kamor sem se vpisal, ker mi je bil ta faks najbližji (Šalim se), sem začel spoznavati, kako razumljiva in zanimiva je lahko tehnika in strojništvo, če to spoznaš iz osnovnih zakonitosti in temeljev. V času študija sem obvezno prakso opravljal v Avtomontaži, kjer so razvijali grelce za nafto, za tanke JLA. Na tej praksi sem spoznal pomembnost meritev, ki spremljajo razvoj in samo delovanje naprav in procesov. Ko sem imel med počitnicami v času študija priložnost sodelovati pri meritvah na Dunajski univerzi, na področju ogrevalne tehnike, sem to seveda z užitkom zagrabil in izkoristil. No, takrat sem vedel, da je to področje, kjer želim delati.

Kako te je pot zanesla v Energetiko Ljubljana in ali je bila to tvoja prva služba?

To je bila moja prva služba. Začel sem kot pripravnik v oddelku, kjer so projektirali toplotne postaje. Moj prvi, samostojen projekt toplotne postaje, jasno pod nadzorom men-

torja, je bila toplotna postaja na Trubarjevi, tam kjer je bila vrvarna. Reklamacij ni bilo. Baje, da so se ogrevali vrhunsko ... (smeh). No, najbrž se še ...

Če sem prav informiran, je bila postavitev Laboratorija za toplotne števce »tvoja ideja«?

Ne, to pa ni prava informacija. Sodeloval sem pri izgradnji. Znal sem nemško in dobavitelji so bili Avstrijci. To je bilo med vojno, leta 1991. Avstrijci so zato tudi prekinili izgradnjo za nekaj tednov. Sem bil pa zadolžen za zagon preskusnih naprav in kot vodja za začetek delovanja laboratorija. Razširitev leta 2009 z novo, po naših zahtevah moderno preskusno napravo, pa je bila ideja našega kolektiva laboratorija.

Kakšni so bili začetki (porodne težave) in kako jih lahko primerjaš z današnjim delovanjem Laboratorija?

Takrat so bili drugi časi. Laboratorij je bil predviden samo za vzdrževanje toplotnih števcov v omrežju Energetike Ljubljana. Pred tem smo jih namreč morali na overjanje in servis voziti v Velenje, Zagreb in Beograd. Ko smo se vpeljali v delo, smo ugotovili, da bi lahko delali širše, za vso Slovenijo. Takrat ko-

ličine števcov niso bile tolikšne kot so danes. Tudi servisirali smo vsak delček merilnika, od ležajev do zobnikov na številčniku. Števci so bili robustni, sama kovina. Rezervne dele smo nabavljali v Nemčiji in po naročilu v Zagrebu. Drago, da te kap. Danes večinoma ni več gibljivih delov, turbin. Vse to nadomešča ultrazvočna tehnika merjenja pretoka.

Tudi inšpektorji Urada za meroslovje so prihajali k nam in sami nameščali overitvene oznake na vsak števec. To je bila enkrat tedensko cela procedura.

Ker smo dokazovali kakovost, stalno sledili razvoju in novim predpisom (akreditacija, imenovanje), smo kar naenkrat ostali brez konkurence v Sloveniji, pa tudi v širši regiji, tako da se je tok števcov za overitev obrnil v drugo smer, iz Hrvaške k nam.

Vem, da deluješ oz. da si aktiven tudi na Uradu za meroslovje ... Kako te je pot peljala tja – je to del stroke? Kakšno funkcijo opravljaš?

Laboratorij je od vsega začetka del meroslovnega sistema Slovenije. Bil sem zunanji sodelavec za izdajo tipskih odobritev pretočnih meril. Na podlagi naših meritev je Urad izdal certifikate za posamezen tip merilnika. Skupaj z sodelavci na uradu smo pisali pravilnike in meroslovne zahteve na področju toplotnih števcov in vodomeroev. V bistvu smo oblikovali in urejali tehnične zahteve na tem področju po razpadu Jugoslavije. Danes to pokrivajo evropski predpisi. Zato sem že vrsto let član Evropskega meroslovnega združenja za meritve v toplotni tehniki EMAT-EM, saj se vse dogaja na nivoju EU.

Opravljaš umerjanja (kontrole) števcov za merjenje porabljenih toplotnih energij. Ali vaše stranke kdaj podvomijo v vaše delo - stroko?

Jasno. Ko števci pokažejo preveč, je prva misel: »zanič merilnik«. V preteklosti se je dogajalo, da so stranke želele biti prisotne pri kontroli, da se na lastne oči prepričajo, da je njihov števec »fuč«. Vendar, kdor koli stopi v laboratorij in se mu pojasni, na kakšen način in kako opravimo kontrolo, ni več pravih komentarjev.

Ali sodelujete s strokovnimi institucijami kot so fakultete, inštituti ...?

Seveda, moramo, saj to zahteva akreditacija. Na področju meritev toplotne energije v Sloveniji ni pravega partnerja, zato sodelujemo s podobnimi partnerji v Nemčiji in Av-

striji. V preteklosti pa smo veliko sodelovali s Fakulteto za strojništvo v Ljubljani.

Kakšno je tvoje videnje združitve Energetike Ljubljana in TE-TOL?

Meni se to zdi edina prava stvar, ki bi se lahko zgodila že veliko prej. Vedno smo bili vpeti v iste cilje in skupno poslanstvo za mesto Ljubljana. Med sabo se poznamo že vrsto let in tudi sodelujemo. Zdaj smo v skupnem podjetju, kar je lahko samo dobro.

Opravljal si vidne funkcije kot delegat (predstavniki) delavcev. Katere in kakšne so tvoje izkušnje na tem področju?

Bil sem sindikalni zaupnik. Pri pripravi kolektivne pogodbe prejšnje Energetike sem bil v pogajalski skupini. Kaj sem spoznal? Vsaka, še tako zapletena in na prvi pogled nemogoča zadeva se da dogovoriti, če je le volja. Če so ljudje pošten, odkriti in jasno predstavijo svoja stališča in argumente. Zadovoljstvo na delovnem mestu in motivacija sta osnova za kakovostno delo.

Vem, da si navdušen športnik. S katerimi športi se ukvarjaš in kaj ti pomenijo?

Šport je nekaj kolosalnega. Predvsem imam rad športe z žogo. Še vedno pa mi je najljubši nogomet. Šport združuje, sprošča, da ti zadovoljstvo, spodbuja tekmovalnost, kar je v današnjem času še kako povsod prisotno.

Kaj še sicer počneš v prostem času, imaš kak hobi?

Posebne hobia nimam. Moj hobi je šport. Ko sem na dopustu na morju, najbolj uživam v morju samem. Vendar pa pozimi nikoli ne izpustim enotedenskega smučanja, kar mi tudi ogromno pomeni. Težko bi me pa spravil peš v hribe. Za to mi pa res ni, morda zato ker še nisem poskusil, razen na Šmarno goro.

MEGAVAT

energetikart

predstavlja Ignacija Kastelica

PRIPRAVILA DORIS KUKOVIČ

Nace je po horoskopu dvojček... Kar se morda pozna že pri imenu: v internem telefonskem imeniku ga boste našli pod Ignacij, sicer pa sliši na ime Nace. Dejstvo, da je dvojček, pojasnjuje še najmanj naslednje: da je sposoben opravljati več stvari hkrati, da se hitro navduši nad svežimi idejami, da rad poskoči v zrak brez strahu pred trdnim pristankom in da je zaradi svojih talentov nadvse zanimiv in igriv sogovornik. Nace, tako kot tipični dvojčki, nima obstanka - vedno je v pogonu, zato je tudi tale njegov portret nastal v gibanju. Ima pa tudi nekatere značilnosti, ki ga ločijo od običajnih dvojčkov, in ena izmed njih je zagotovo ta, da vse svoje ideje in načrte tudi dejansko udejanji, izpelje do konca.

Na vprašanje, koliko hobijev ima, odgovori: »Ojoj, odvisno, kaj šteješ za hobi. Če izhajam iz tega, da nisem zidar in da trenutno z očetom zidava hišo, potem je tudi to moj hobi ... Ampak vse to sem jaz - ne ločim, kaj je moj hobi in kaj ni.« (smeh)

In nisva sva več pogovarjala o hobijih, temveč o vsem, kar Nace je.

Vse to je Nace

Nace – **Trgovca električne energije** je kot Energetik 1 zaposlen v Energetsko-analitski službi, kjer se poleg svojih rednih obveznosti, ki sodijo v to službo, ukvarja tudi z borznim trgovanjem električne energije. V tem je perfekcionista in marsikatero noč je že preživel ob opazovanju gibanja trga - kot lovec, ki preži na svoj plen. »Občutek, ko

ujameš pravi trenutek in podjetju omogočiš prihranek, je vreden tega«, pojasni svojo »tradersko« zavzetost.

Nace – **Strokovni voditelj** je eden v skupini nepogrešljivih, ko gre za strokovne ogledenote TE-TOL. Najsibodo arhitekti, fotografi, študenti, dijaki in tuji strokovnjaki, z Nacetom je popotovanje med postrojenjem, kotli in ostalimi napravami vselej užitek. Njegov trud pa je poplačan s prijazno besedo in dobro opravljeno seminarsko nalogo.

Nace – **Energetski menedžer** skrbi za energetska učinkovitost enote TE-TOL. Skrb, da se redno izvajajo zastavljeni ukrepi v povečevanje učinkovitosti in s tem podjetju omogočijo prihranki energije.

Nace – **Gledališki igralec** svoj prosti čas (le kje ga sploh najde?) rad preživlja s krajevno gledališko skupino in z njo uprizarja odrske zgodbe.

Nace – **Ustvarjalec kratkih filmov** pa je scenarist, režiser, snemalec, asistent in tudi montažer. Je velik ljubitelj in hkrati mojster upravljanja s »HelioCamero« in ker beseda ni konj in ker rad dela dobre stvari za Energetiko Ljubljana, smo ga hitro povabili k sodelovanju. Greh bi bil, da od tu naprej še pišemo, če pa si lahko to sodelovanje tudi ogledamo. Vabimo vas, da si na Energetika Ljubljana YouTube ogledate video o naših vozilih na metan.

Nace, hvala za vso pomoč. In kmalu na svidenje.

MEGAVAT

Vse to je Nace Kastelic ...

■ ŽIVIMO ZDRAVO

Od srečanja članov preko kolesarske Franje vse do ustrelenih kozlov

HERMAN JANEŽ

Tradicija, strateške igre in prebranac

Tudi v letošnjem letu je del, po našem mnenju uspešnega delovanja (seveda upamo, da člani z nami to misel delijo), nadaljevanje tradicije z organizacijo in izvedbo Športnega srečanja članov Športno kulturnega društva ENERGETIKA TE-TOL. Tudi tokrat se je odvil

pokal za 10. mesto ekipno. Naša Doris fan-te hvali, da je bila 10-ka na faksu najboljša številka, bolj zahtevni pa se čudimo, zakaj se potem vsi ženejo za številko 1 ... In da ne bi po pomoti prebrali 10 kar »ena nula«. Zato je za komentar zaprosen vodja kolesarske sekcije **Marjan Karpe** z vnaprejšnjim opozorilom, da izgovor na 100+ kilometrov in

smo srečno brez padcev prikolesarili do cilja. Generalno pa sem dobil občutek, da je bilo kar precej padcev. Dolgi maraton smo zmogli v časih med štirimi in šest in pol urami, kratkega pa v časih med dvema in pol urama ter tremi in pol urami. Poleg pohvale vseh, ki s(m)o uspešno pripeljali do cilja, velja posebej pohvaliti še našega Igija, ki je zmozel celo traso dolgega maratona. Priznavamo pa tudi, da je eden od maratoncev ugotovil, da ni fajn (DNF). Kot zanimivost in še malo samohvale - nekateri kolesarji smo se udeležili že 20 in več Franj zapored, tole je bila moja osemindvajseta.«

Strelska sekcija

Sledi še predstavitev strelske sekcije. V maniri strelske sekcije smo ustrelili kozla in nam zmanjkuje prostora, zato bo predstavitev malo krajša. Saj je tudi članov sekcije malo manj in bodo zavzeli manj prostora. Z nami si dopisuje vodja strelske sekcije, **Sladjan Nikolić**:

Torej – ti si tretji vodja sekcije v zadnjih desetih, petnajstih letih, članov vas je pa nekje 8 oz. 9. Se težko zdrži pri streljanju? Glede na to, da to počnete z zračnim orožjem, bi rekel, da se člani vsaj ne ustrašijo pokanja in zaradi tega ne zbežijo ...

Če se pripraviš, da sploh »odtrenaš«, si že nekaj naredil. Potem pa kolikor se osredotočiš. Nekateri opravijo že po 15-ih minutah. Drugim je pa še 45 minut premalo.

Pa treningi? So zanimivi, utrudljivi?

V osnovi je za gledalca streljanje dolgočasno. Za strelca pa spet odvisno od tega, koliko se mu da trenirati. Če pridno opraviš trening, si tudi utrujen. Se pa da trening tudi popestriti in ne streljaš vedno enako nalogo.

Kje se pa »poka«?

Streljamo na strelišču SD Ljubo Šercer v Šiški.

Kozla tudi ustrelite?

Ja, kadar je manj kot 6 oziroma kadar pristane metek v belem.

Slišim, da nekateri ne pridejo na trening, ker ni »dogajanja« ...

Jaz mislim, da bi »dogajalo« vsakokrat, če bi prišlo dovolj strelcev.

In potem jih ni tudi na trening ali tekmo ... Se jim tam preveč dogaja? Mogoče malo

Tradicionalno skrivanje pred vročino

v prvem tednu junija pri Šormovem mlinu v Grosupljem. Vreme je bilo lepo in toplo, če pa je bilo vsem prijetno, pa nismo ravno prepričani. Prisotni so namreč dajali vtis, da jih vročina malo zdeluje. Pohvaliti je treba nekaj kolesarskih ekstremistov in tekačev, ki s treningi vztrajajo v vsakem vremenu in jim tudi kolesarjenje ali tek na srečanje predstavlja trening. Zbralo se nas je že skoraj 150 članov in se pomerilo v zahtevnih strateških igrah, kot so balinanje, šahiranje, pikado in igranje harmonike (tudi tu smo ustvarili konkurenco). Bolj švicarski športi, kot sta nogomet in košarka, niso obrodili dolgotrajnih borb, saj je bil tretji nasprotnik v obliki vročine boljši od obeh ekip. Fižolčkanja tokrat ni bilo, ker se je zgodil prebranac. Druženje je bilo prijetno, pogum za druženje so zbrali tudi člani in članice (te moramo poudariti) z lokacije V62. Srečanje seveda ocenjujemo kot uspešno in upamo, da se naslednje leto uspemo zopet srečati.

Kolesarski maratonce

Pri dejavnostih društva nameravamo v eni od prihodnjih številok podrobneje omeniti tudi naše maratonce. Ker nekateri od njih še tečejo častni krog, sodelujejo pri uprizorjanju »bega pred metlo« in ne nazadnje trenirajo za Ljubljanski maraton (kar se vleče že od lanskega ljubljanskega maratona), bomo danes omenili kolesarske maratonce. Udeležili s(m)o se Maratona Franja in prejeli

poletne temperature ne bo sprejet. Saj vsi vemo, da maratonec trpi, vodstvo pa vedno hoče rezultate, ki pravi: »Jaz bi izhajal iz tega, da je smisel društva in naše sekcije rekreacija. Vloga pokala je bila pa narobe razumljena. Pokal predstavlja 10. mesto med prijavljenimi ekipami po številčnosti ekipe. Ekipne razvrstitve se na Franji ne računa. Tokrat nas je tekmovalo 19 maratoncev. Približno polovica nas je zmogla »ta dolgega«, polovica pa »kratkega«. Občutki so bili in so kar v redu. Trasa je dolga in zahtevna, vsi pa

Za nekatere naše kolesarje je bila to že 28. Franja.

Magda Jančar je ena redkih predstavnic nežnejšega spola, ki zna rokovati s puško.

preveč srce razbija, pa roka se trese, pa vid malo opeša? Sem slišal, da se komu tudi tla malce premikajo?

Se zgodi. Pa tudi kozlov se več najde.

Ali misliš, da bi trening na premikajoče (bežeče?) ali pa padajoče tarče kaj

popestril zadevo?

Če bi kakšna tarča padla ...

Lovci se po končanem lovu (beri streljanju) z uplenjeno tarčo tudi slikajo. Kakšna je pa pri vas navada? Ali nastane kakšna slika, če je dobra tarča? Ali sploh imamo kakšno sliko s tekme?

Ja no, če bi uplenili kakšno trofejo, bi se zagotovo slikali. Tako pa še za Megavat ni slike.

Nekateri ste za amaterje kar solidni. Glede na to, da vas je malo, ali to tudi pomeni, da malo primanjkuje kadra oziroma nadobudnih strelcev, še bolj pa strelk?

Lepo, da še kdo drug pohvali naše dosežke, da se nam ni treba preveč samohvaliti. Najbolj primanjkuje strelk. Če bi bile te bolj zagrete, bi bilo hitro tudi strelcev več.

Bi še kaj dodal?

Ne, je bilo čisto dovolj za trening.

MEGAVAT

JUBILANTI

Primož Gostinčar

V obdobju od aprila do maja nimamo veliko jubilarov, pa tudi velika večina teh je v času nastajanja tega prispevka na zasluženem dopustu. Uspelo nam je ujeti le **Primoža Gostinčarja**, ki obeležu-

je **20 let**: »Kolikor se spomnim prvega dne in tedna, je bil zelo podoben današnjim, ki jih doživljajo današnji začetniki: seznanjanje z ljudmi, s pravili, z delovanjem ... Temu so sledili prvi ogledi pogoškega objekta. Ko se sprehajaš ob kotlovskih napravah, te preveva občutek majhnosti, in vprašanje, kdo bo razvozal vse te cevi med turbino in toplotnimi postajami. Po nekaj letih ne zgleda več tako grozno kot na začetku«, pravi Primož Gostinčar, vodja Energetske-analitske službe (EAS), ki sodi v Sektor proizvodnje toplote in elektrike. To je njegova prva služba in v dvajsetih letih je preizkusil že skoraj vsa delovna mesta znotraj EAS, od tehnika do vodje. Kot pravi, v tej službi ni nikoli dolgčas: »Glavni pogoški objekt je sestavljen iz treh enot, kjer se da vedno še kaj izboljšati ...« Primož je zasebno predvsem športnik – je zagrižen kegljač, kar mu zasede skoraj tri četrtine leta, zato mu žal ostane manj časa za druge užitke. Med slednje pozimi na sam vrh, poleg kegljanja seveda, sodi smučanje. V obeh disciplinah je podjetju doslej prispeval že številne medalje oz. pokale. Poleti pa je zanj nezamenljivo morje, a ne v smislu »zgolj poležavati in nič početi«, temveč se predaja potapljanju in ribolovu.

Med jubilarji v tem obdobju so sicer še **Marijan Kmetec** iz Sektorja za procesno vodenje, ki praznuje 40 let dela, **Dušan Hrib** iz Sektorja za inženiring in **Dušan Fekonja** iz Sektorja za distribucijo plina, ki praznujeta 30 let, **Dejan Kok** iz Sektorja za proizvodnjo toplote in elektrike in **Peter Kališek** iz Sektorja za vzdrževanje, ki praznujeta 20 let, ter **Robert Plestenjak** iz Sektorja za inženiring in **Marko Perovšek** iz Sektorja za distribucijo plina, ki praznujeta 10 let dela v Energetiki Ljubljana.

Vsem jubilarjem iskreno čestitamo.

UPOKOJENCI

V obdobju april - junij 2015 se je upokojil le **Peter Martinc**, svetovalec v Sektorju za inženiring. Zahvaljujemo se mu za predano delo in mu v novem življenjskem obdobju želimo vse dobro.

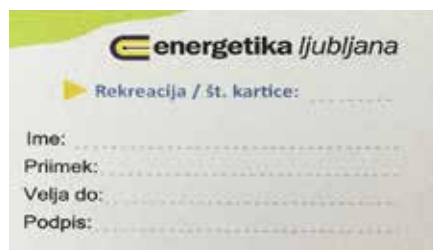
Rekreacija za zaposlene v Športu Ljubljana

Energetika Ljubljana si prizadeva, da zaposleni v svojem prostem času skrbijo za zdravo in kakovostno življenje. V ta namen se je pridružila javnim podjetjem v skupini Javni holding Ljubljana in preko skupnega sodelovanja z Javnim zavodom Šport Ljubljana svojim zaposlenim omogočila brezplačno obiskovanje različnih oblik rekreacije.

Vse zainteresirane zaposlene vabimo, da se za podrobnejše informacije glede koriščenja možnih oblik rekreacije v Športu Ljubljana oglosite pri Ani Černota (telefon 5889-299 ali 041 959 666). Vsak zaposleni, ki želi koristiti te storitve, prejme neprenosljivo kartico, ki jo mora ob koriščenju posamezne

aktivnosti predložiti na recepciji športnega centra in se tam vpisati na ustrezen seznam. Kartice veljajo do 31. 8. 2015.

A. Č.

Namerni tiskarski škrat nagrajuje pozorne bralce

V marčevski številki Megavata smo naredili namerno podatkovno napako v prispevku »Zgodovina plinarne II. del«, in sicer v letnici atentata na Franca Ferdinanda in njegovo soprogo Sofijo, ki se je zgodil 28. junija 1914 in leta 1814, kot smo zapisali. Izmed pozornih bralcev, ki ste se odzvali povabilu »namernega tiskarskega škrate«, smo izžrebali in nagradili Roberta Vidnerja.

Tudi v tej številki smo naredili namerno podatkovno napako – mali namig: tokrat smo se zmotili v poimenovanju nečesa, kar nam je v zadnjem letu postalo v pomoč pri delu.

MEGAVAT

Robert Vidner je bil zelo vesel praktične nagrade, ki mu jo je predala Rechele Narat.

Iščemo Prodajne svetovalce (m/ž)

PRIPRAVLJENI?

Opis del in nalog:

- prodaja storitev Energetike Ljubljana,
- svetovanje uporabnikom glede energetske oskrbe njihovega doma s poudarkom na storitvah, ki so del portfelja Energetike Ljubljana,
- preverjanje izvedenih storitev in zadovoljstvo kupcev s pomočjo anket in osebnih pogovorov,
- zbiranje podatkov o aktualnih in potencialnih uporabnikih storitev,
- kontaktiranje uporabnikov (telefonsko ali na terenu),
- pripravljanje operativnih planov,
- sodelovanje v projektnih skupinah.

POZOR!

Nudimo vam:

- možnost osebne in profesionalne nadgradnje,
- dinamično in razgibano delovno mesto,
- zagotovljeno strokovno uvajanje na delovno mesto,
- delo v pisarni in na terenu, ali samo v pisarni ali samo na terenu,
- sodelovanje v uspešnem in prijetnem timu.

ZDAJ!

Če želite dinamično delo z dobrimi izzivi, se do 1. 8. 2015 prijavite v Kadrovske službi Energetike Ljubljana, Verovškova ulica 70, Ljubljana, el.

naslov: janka.likosar@jhl.si.

Za dodatna vprašanja se lahko obrnete na: Janka Likosar, tel.: **01/4740 873**.

Izbrani prodajni svetovalci bodo v jesenskem času deležni intenzivnega uvajanja in izobraževanja, od januarja 2016 (ali morda celo prej) pa dela, ki bo polno novih doživetij in izzivov.

	AVTOR: JOŽE BERDON	PLODNA ZEMLJA	ZNAK ZA RENIJ	OČANEC	UGLEDNA ŽENSKA, GOSPA	JOSIP STRITAR	ČLOVEK BREZ NADARJE- NOSTI	RIBIČ (REDKO)	SLADKOVODNA RIBA, PRAVI OSTRIZ	DOLOČEN KOS PAPIRJA	NAJVIŠJI NORDIJSKI BOG	STALNI RAZMIK PRI KLJUČU	ROMAN VLADI- MIRJA BARTOLA	RUSKO BRENKALO	VZVIŠENO OBNA- ŠANJE
	MOJSTER ZA ORODJE VELIK VODNI TOK								MORALNI PREKRŠEK						
									IZDELO- VALEC MAJHNIH STVARI						
SUŠILEC ZA LASE			ANTON MEDVED AMERIŠKI MEDVEDJE			ZAČETEK ABECEDE			LIVARSKA NAPRAVA PROSTO- ZIDARJI						
PRIVR- ŽENKA ILIRIZMA						PREBIVA- LEC LOMA NAČIN OB- LAČENJA						POGANSKI SVEČENIK NAGUBANO BLAGO			
PRIŽNICA (REDKO)					POKOJNA HUMO- RISTKA ERŽIŠNIK NEKDANJA POPEV- KARICA MAROLT				HRVAŠKI PEVEC SLAVICA	JAKOB SKET: MKLOVA ...	PULJ (IZVRNO) KOROŠKA GORA				
PODOL- GOVATO USNJE					KOLIČINA PRIDELKA BISTVO, SRŽ				SKLADA- TELJ KODALY						
ODGOVOR NA KONTR			SIROMAŠ- TVO OSEBNI ZAIMEK						PEVEC OFARIM OLGA GRACELJ				JANEZ CESAR TOMAŽ TOZON		
MAJHNA VERSKA PODOBA							VRSTA RASTLINE								
KRIŽANKE BISTRIJO MOŽGANE!	FILMSKA IGRALKA EKBERG					TUJE ŽENSKO IME	TOBAČNI IZDELEK								REŠUJEM, TOREJ SEM!

Nagradni sklad: 1. nagrada **63 €**, 2. nagrada **42 €**, 3. nagrada **21 €**

Prosimo, da pošiljate le en izvod gesla za posamezno križanko, ker bomo v nasprotnem primeru izločili vsa ponovljena imena.

Nagrajenci iz 45. številke:

63 € prejme **Slavc Mulec**
42 € prejme **Ciril Papež**
21 € prejme **Marko Bertalanič**

Ime in priimek

Naslov

Geslo

Pravico do žrebanja imajo samo zaposleni v Energetiki Ljubljana. Pri žrebanju bomo upoštevali le en izvod rešene križanke na posameznika. Nagradni kupon z vpisanim geslom oddajte v nabiralnik časopisa do 15. 8. 2015.